

Szövetség a Polgári Magyarországért Alapítvány
számára készült résztanulmány

MAGYAR GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG GLOBÁLIS ÖSSZEHASONLÍTÁSBAN

*A globális megítélésünk és helyezésünk trendjei
című kutatás 7. résztanulmánya*

Készítette: Eutrend Kutató

Témafelelős: Sebestyén Tibor

Budapest, 2005. június

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	1
A nemzetközi gazdasági versenyképesség egyes kérdései és problémái	2
A versenyképesség írországi input-output modellje	3
A nemzetközi gazdasági versenyképesség indexei	5
Szoros korrelációk a gazdasági szabadság és versenyképesség indexei között	7
1. A GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG ELVI KÉRDÉSEI	10
Versenyképesség és termelékenység	10
A nemzetközi szakosodás	11
<i>A nemzetközi szakosodás komparatív előnyei</i>	11
<i>Az előnyös nemzetközi szakosodás feltételei és problémái</i>	12
<i>Hulljon a férgese! – A kibicnek semmi sem drága</i>	14
<i>Vámok és kvóták, valamint ami a fő: a fejlettek rejtett és dicsstelen korlátozásai</i>	15
<i>A külkereskedelem nemzetközi koordinálása</i>	17
Lisszaboni Egyezmény: EU legyen a világ legversenyképesebb térsége 2010-re	17
2. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉGÜNK GLOBÁLIS ÖSSZEHASONLÍTÁSBAN	20
Globális versenyképességünk a World Economic Forum (WEF) szerint	20
World Economic Forum (WEF) versenyképességi indexei (GCI, BCI, MICI)	21
<i>A makro- és mikroökonómiai versenyképesség szoros korrelációja</i>	21
<i>A WEF jövőbeli mutatószáma: Global Competitiveness Index</i>	24
<i>Versenyképesség és GDP közötti trendfüggvény, korreláció és a trendeltérések</i>	25
<i>Az országok versenyképességének időbeli alakulása</i>	28
Világgazdasági versenyképesség az IMD szerint	34
A versenyképesség összefoglaló áttekintése a különféle indexek szerint	38
A világgazdasági versenyképességünk helyezései az EU25 tagországi körében	44
Versenyképesség az EU-hoz csatlakozott/csatlakozó 8+2 exszocialista országra	46
MELLÉKLET: KIEGÉSZÍTŐ TÁBLÁK ÉS ÁBRÁK	48
M1. IMD: World Competitiveness Score (WCS)	49
M2. World Economic Forum (WEF): GCI, BCI, NRI, MICI	50
<i>Growth Competitiveness Index (GCI) táblái és ábrái</i>	50
<i>Networked Readiness Index (NRI) táblái és ábrái</i>	54
IRODALOMJEGYZÉK	65
<i>Könyvek és cikkek</i>	65
<i>Lopez Claros Augusto: Chief Economist and Director, Global Competitiveness Programme, World Economic Forum</i>	66

BEVEZETÉS

„A globális megítélésünk és helyezésünk trendjei” kutatás keretében eddig hat résztanulmány készült el következő címekkel:

1. A magyar korrupció hosszú távú trendje globális összehasonlításban
2. Életminőség és boldogság magyar trendje globális összehasonlításban
3. Elektronikai felkészültség (e-readiness) magyar helyzete globális összehasonlításban
4. Életminőség és emberi fejlettség magyar trendje globális összehasonlításban
5. Ökológiai helyezésünk globális összehasonlításban
6. Magyar gazdasági szabadság globális összehasonlításban

A jelenlegi résztanulmányunk a

7. Magyar gazdasági versenyképesség globális összehasonlításban témakörben végzett kutatásainkról számol be.

Megjegyezzük, hogy várhatóan a

8. Magyarország nemzetközi hitelminősítései globális összehasonlításban címmel még egy résztanulmány készül el az összefoglaló összeállítás előtt.

A jelen tanulmányban áttekintett versenyképességi indexek mindegyikére jellemző, hogy azok lényegében **input jellegű paraméterekre, összetevőkre és részindexekre épülnek**. A nemzetközi gazdasági versenyképesség (de különösen azok összetevői vagy a felkészültségi indexek) általában nem végcélok, hanem eszköz jellegű hasznos (hasznosnak ítélt) inputok a gazdálkodás végső céljainak az eléréséhez.

A gazdálkodás végső céljai közé tartozó, önmagukban is értéket jelentő, **output jellegű mennyiségek** közé tartozik többek között

- a boldogság és életminőség magas szintje;
- boldogság és életminőség minél nagyobb egyenlősége;
- a nagy és gyors ütemben növekvő gazdasági bőség;
- a kedvező természeti környezet elérése és fenntartása,
- a korrupciómentes tiszta közélet;
- a nem kontraszelektív, hanem igazságos és méltányos elosztás;
- mindezek hosszú távú fenntarthatósága.

A szélsőséges liberalizmus hívei számára viszont a gazdasági **versenyképesség szabadság, nyitottság és az „abszolút jó” – nem pedig eszköz a legfőbb jónak inkább tekinthető teljes foglalkoztatás, nagy gazdasági jólét, jó életminőség és társadalmi egyenlőség elfogadható mértéke helyett.** Samuelson és Nordhaus Közgazdaságtan című alapozó közgazdaságtani tankönyve is figyelmeztet azonban az egyoldalú nézőpont veszélyeire, illetve a magas versenyképesség feltételeire és korlátaira is.

A gazdasági versenyképesség növelésének vannak ugyanis társadalmat esetleg távlatilag boldogító, de rövid és középtávon biztosan megnyomorító útjai is. A versenyképesség rövidtávon elvileg gyorsan javítható lenne a bérek és az adók leszállításával, a lakossági fogyasztás csökkentésével, esetleg a gazdasági szabadság vadkapitalista („vadkeleti”) ultraliberális fokozásával stb.

Japán, valamint újabban **Kína és Oroszország** nemzetközi versenyképességét az **óriásira duzzadt devizatartalékok** bizonyítják. Japánnal kapcsolatban azonban azt is emlegetik, hogy nagyon kicsi lakásokban („nyúlketrecekben”) élnek. Oroszország vadkapitalista viszonyairól sem dicsérettel emlékeznek meg sem belföldön, sem az országhatárokon kívül. Bár Kínával szemben az Egyesült Államok hatalmas külkereskedelmi hiányt könyvelhet el, az amerikaiak mégsem cserélnék el az életszínvonalukat a kínaiakkal.

A nemzetközi gazdasági versenyképesség egyes kérdései és problémái

A versenyképesség bemeneti („ráfordítási”) oldala azoknak a feltételeknek a sokasága, amelyeket létre kell hozni a kívánt és kedvező eredmény, vagyis ebben az esetben a jó nemzetközi versenyképesség outputként (eredményként) való előállítása érdekében.

Egy előzőleg elemzett nemzetközi összehasonlításban az életminőség és a boldogság mérésével kapcsolatban is felmerült, hogy egy nem nagyon kézzelfogható (a statisztikai évkönyvekben sem szereplő) mennyiséget **az input vagy inkább output oldalról kell-e mérni.** A bemeneti és a kimeneti oldali közelítés különbsége jól kitűnik Veenhoven növénytermesztési analógiájából (amelyet az életminőség és boldogság kérdéseivel foglalkozó tanulmányunkban ismertettünk).

Az analógia szerint a növénytermesztési technológiák az inputparaméterek sokaságát részletezik és írják elő a minél jobb eredmény eléréséhez. Ennek ellenére a végső eredmény a terméshozam előre nem számítható ki, legfeljebb csak többé-kevésbé jól prognosztizálható. A végső eredmény pontosan csak a betakarítás után a tényleges output minőségellenőrzésével és mennyiségi lemérésével határozható meg.

A termelés növelése, valamint a prognózisok pontossága és megbízhatósága az input ráfordítások és az output eredmény közötti összefüggések (korrelációk) hosszú idősoros megfigyelési adatai alapján javítható. Ebből az analógiából nyilvánvaló, hogy **nemcsak az inputokat, hanem az outputokat is mérni kell ahhoz, hogy a közöttük levő törvényszerű vagy korrelációs összefüggéseket feltárhassuk**, és azok alapján a termesztést a ráfordítási inputok jó megválasztása révén hatékonyan végezhesük.

Az outputot jelentő jó **versenyképesség közvetlen bizonyítéka elsősorban a fizetési mérleg pozitív egyenlege, illetve a külföldi adósság csökkenése**, amelynek az eléréséhez az inputok és az outputok között levő törvényszerű vagy korrelációs összefüggéseket kell feltárni a célszerű inputok (ráfordítások) megtervezése és megvalósítása érdekében.

Ha a versenyképességet vagy a növekedését nem végső célnak, hanem (helyesen) csak eszköznek tekintjük, akkor ahhoz **azt is kell/kellene vizsgálni, hogy milyen közvetlen és közvetett társadalmi, környezeti, emberi károk és áldozatok kísérték/kísérik a versenyképesség növekedését**. Globális szemléletben a belföldi hatások mellett a nemzetközi hatásokat is elemezni kellene.

A versenyképesség írországi input-output modellje

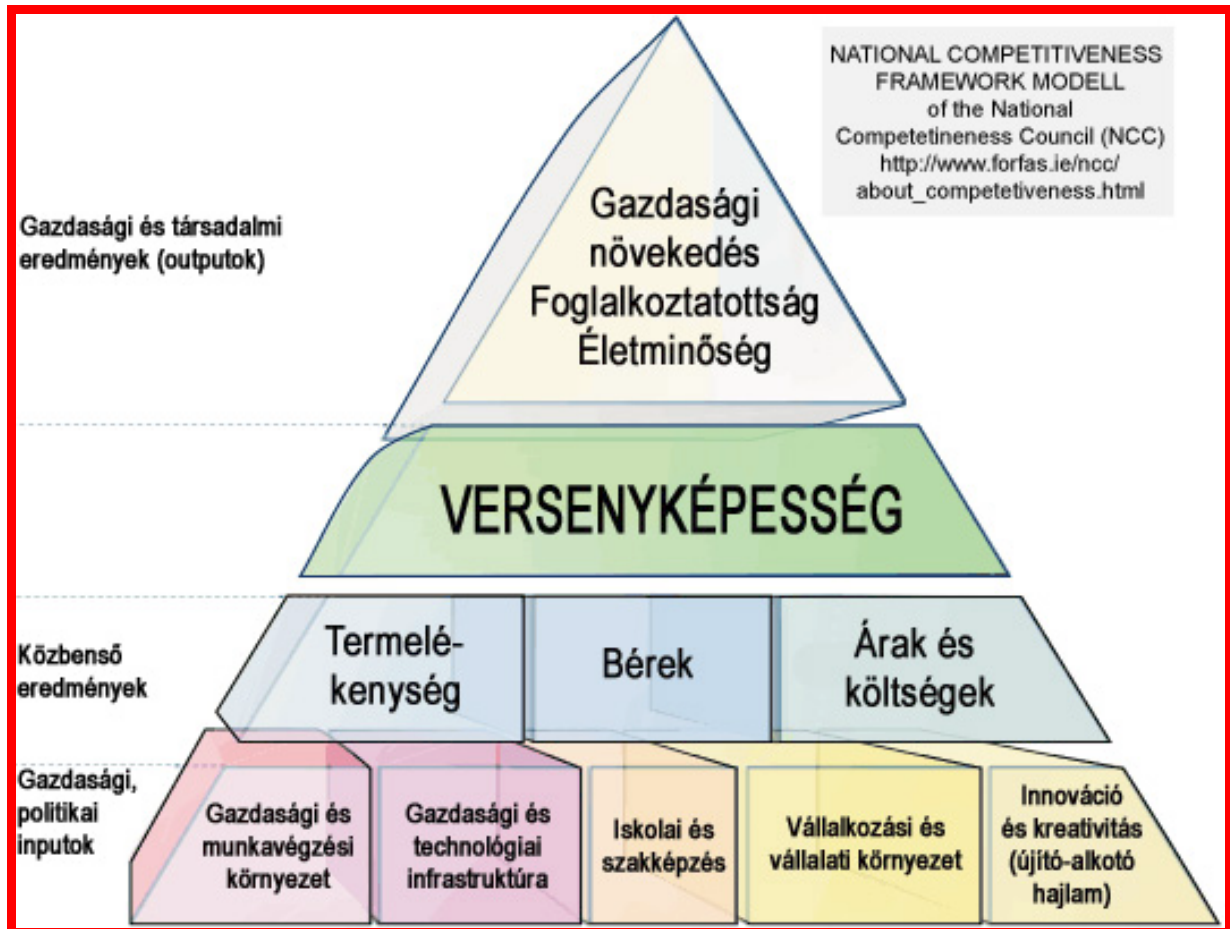
A végső célokat el nem felejtő, hanem arra koncentrááló szemlélet kitűnő modellje az írországi nemzeti versenyképesség input-output modellje (National Competitiveness Framework Model), amelyet a **3-1. ábra** reprodukál a Forfás honlapja alapján.

The National Competitiveness Council (NCC), vagyis a Nemzeti Versenyképességi Tanács az ír kormány által 1997 májusában *Partnership 2000 Agreement* keretében létrehozott abból a célból, hogy felméréseket, beszámolókat és tanulmányokat készítsen az ír gazdasági versenyképesség kulcskérdéseiről, továbbá gazdaságpolitikai javaslatokat fogalmaz meg Írország nemzetközi versenyképességének a növelésére.

Forfás a Department of Enterprise, Trade and Employment felügyelete alatt működik országos politikai és tanácsadó testület a vállalkozás, kereskedelem, tudomány, technika és innováció fejlesztésében. Titkársági és kutatási

teendőket is ellát számos független tanácsadó testület számára, amelyek közé tartozik a National Competitiveness Council (NCC) is.

B-1. ábra

Ez a modell (nagyon helyesen) jól megkülönbözteti a gazdaságpolitikai inputokat a gazdasági és társadalmi outputoktól. A modell a versenyképességet helyét és szerepét is jól kijelöli, de azt csak egy olyan közbenső mennyiségként tünteti fel, amelyet nem számszerűsít. Az ír gazdaság több évtizede tartó gyors növekedése, valamint **az ír gazdaság és társadalom számos kedvező jellemzője a bizonyíték arra, hogy – az írek igazán jól tudják, mi fán terem a versenyképesség.** Érdeemes tehát elgondolkodni a megközelítésük helyességén is.

Bár a Forfás igen részletes és szerteágazó kérdéseket felölelő táblázataiban szerepelnek Magyarország adatai is, e tanulmányban mégsem hozzuk azokat, mert éppen e tanulmány tárgyát a nemzetközi versenyképesség számszerű és rangsorolós összehasonlítása képezi, az pedig a Forfás táblázataiból hiányzik.

A nemzetközi gazdasági versenyképesség indexei

B-1. táblázat Hanke és Walters összeállítása nyomán tekinti át a nemzetközi gazdasági versenyképesség legszélesebb körben ismert két indexének az összetevőit. A főbb és a részletező tételek egy része szinte megegyezik a gazdasági szabadság inputjaival. Ezek az indexek is input oldali megközelítésen alapulnak, és semmit sem mutatnak a kedvező vagy kedvezőtlen végeredményekről.

Egy ország világgazdasági versenyképességét mérő indexének a felmérésből szerintünk (többek között) hiányzik

- **a külgazdasági mérleg**, pontosabban az éves külkereskedelmi és a **folyó évi** fizetési mérleg egyenlegének aránya a GDP-re vetítve;
- **a bruttó vagy még inkább a nettó külgazdasági adósság vagy követelés**, amely a külgazdaság eredmények **hosszú távú** összegzéséből adódik;
- **a beáramló külföldi és a kiáramló hazai működőtőke** éves és hosszú távú mérlegei és azok aránya GDP értékéhez;
- a **vásárlóerő-paritások** nemzetközi összehasonlítása, vagyis a nemzeti valuta belföldi és a külföldi vásárlóerejének az összevetése;
- a nemzetközi **cserearányok** és azok változásainak az elemzése;
- az adott nemzetgazdaság **monokulturális vagy diverzifikált jellege**.

Ezek a mennyiségek output oldali megközelítésen alapulnak, így jobban bizonyítanak vagy cáfolnak a táblázatban felsorolt input jellegű eszközök (és azok kompatibilis rendszere) alkalmazásának a hatékonyságát, mint az indexek propagálása (a honlapokon) azon az alapon, hogy hány Nobel-díjas illetve tekintélyes akadémiai vagy egyetemi kutató (személy vagy intézmény) vesz részt azok kimunkálásában.

A nagy tudású és tapasztalt kutatók részvétele ugyan fontos biztosíték lehet arra, hogy az **input oldali megközelítés ne vakrepülés legyen**, de azért „**Biztos, ami biztos**”, illetve „**a puding próbája az evés**” elvek alapján legalább ellenőrző jelleggel kellenének az output oldali mérések, elemzések és minősítések is.

B-1. táblázat

International Institute for Management Development (IMD)	World Economic Forum (WEF)
WORLD COMPETITIVENESS	GLOBAL COMPETITIVENESS
Belföldi gazdaság	Nyitottság
Termelékenység	Külföldiek kereskedelmét és beruházásait gátló akadályok hiánya
Tőkeképzés	
Múltbeli gazdasági teljesítmény	Kormányzat
Piaci erők versenye	Kormányzati kiadások a GDP arányában
Internationalizáció	Költségvetési deficit mértéke
Külkereskedelmi nyitottság	Marginális adókulcsok
Exportvezérelt növekedés	Pénzügy
Világ gazdasági integráció	A pénzpiacok hatása a fogyasztási és megtakarítási magatartásra
Kormányzat	Infrastruktúra
Minimális állami beavatkozás	Fizikai eszközök mennyisége és minősége
Előrelátható makrogazdasági és társadalmi feltételek	Technológia
Pénzügy	K+F tevékenységek
Globálisan integrált pénzügyi szektor	Felsőoktatás támogatása
Infrastruktúra	Menedzsment
Jól fejlett üzleti támogatási rendszerek, információs technológia, hatékony környezetvédelem	Belföldi vállalatvezetés sikerei a globális versenyben
Menedzsment	Munkaerő
Termékek versenyképes ár/minőség aránya	Munkaerő költsége a nemzetközi normákhoz képest
Hosszú távú hatékonyságra törekvő menedzsment	A dolgozók alkalmazásának és elbocsátásának akadályai
Vállalkozási hajlam	Munkavállalók után fizetendő adók
Tudomány és technika	Munkaerő iskolai és szakképzettségi színvonala
Beruházások az alapkutatásokban	Polgári jogi intézmények
Létező technológiák innovatív alkalmazása	Magántulajdon védelme
Emberek	Jogállam tisztelete
Szakképzett munkaerő	Politikai és gazdaságszabályozó jogalkotás hatásai
Jó munkaerőkölcs	

Szoros korrelációk a gazdasági szabadság és versenyképesség indexei között

A versenyképesség input oldali megközelítése során lényegében ugyanazokhoz a szükséges kiinduló feltételekhez, gazdaságpolitikai követelményekhez (input oldali „ráfordításokhoz”) jutnak el, mint amihez – egy előző tanulmányunk tárgyát képező – gazdasági szabadság esetében jutottunk. Így látatlanban is borítékolni lehetne, hogy az indexek által tükrözött helyzetek sem különböznek lényegesen egymástól. Az elemzések szerint nemcsak a koncepciójuk és a megközelítésük azonos, de az indexek számszerűen is szoros korrelációt mutatnak.

B-2. táblázat szintén Hanke és Walters 1996. évi összeállítása nyomán tekinti át gazdasági szabadság és versenyképesség öt indexének a jellemzőit – megadva az összehasonlításban részvevő országok számát, az indexek páronkénti korrelációs együtthatóit (pontosabban a Spearman-féle rangkorrelációs együtthatóit).

Az indexek közötti korreláció nemcsak szoros, hanem pozitív is – kivéve a Heritage Foundation IEF indexét, amely nem a gazdasági szabadsággal, hanem a gazdasági kötöttséggel arányos. A gazdasági kötöttség ellenkezője azonban épp a gazdasági szabadságot jelenti, ezért tartalmilag az IEF index is ugyanazt mondja, mint a többi.

Ebben az a megnyugtató, hogy a különféle felmérések lényegében ugyanarra az eredményre jutottak és így kölcsönösen alátámasztják és megerősítik egymás eredményeit. Az pedig kényelmes dolog, hogy nem szükséges állandóan mindegyik index változását figyelni, mert bármelyik index elég jól jellemzi a helyzetet abból a nézőpontból és értéktérben, amelyet az indexkészítők választottak.

A táblázatot összeállító Hanke és Walters szerint IMD és a World Economic Forum által publikált **világgazdasági versenyképesség adatait és rangsorolásait elsősorban az üzleti szféra tudja jól hasznosítani**, mivel azok lényegében az 5-10 éves távú gazdasági növekedések előrejelzői (egyébként ezt állítják az indexkészítők önjellemzései is).

B-2. táblázat

Az indexek korrelációs együtthatói						
az országok 1996. év helyezési sorrendjei alapján (n = az összes felmérésben részt vett országok száma)						
Sorszám:		1	2	3	4	5
Sor-szám:	Az indexek és a készítőik	Fraser (EFW)	Freedom House (EFI)	Heritage (IEF)	IMD	WEF
1	Fraser Institute: Economic Freedom Index (EFW)	---				
2	Freedom House: Economic Freedom Indicator (EFI)	0,72 (n=62)	---			
3	Heritage Foundation: Index of Economic Freedom (IEF)	-0,85 (n=94)	-0,82 (n=75)	---		
4	IMD: World Competitiveness	0,82 (n=43)	0,62 (n=43)	-0,83 (n=45)	---	
5	World Economic Forum (WEF): Global Competitiveness	0,86 (n=46)	0,49 (n=46)	-0,86 (n=46)	0,88 (n=46)	---

A versenyképességi indexek nagyon hasznosak a multinacionális vállalatoknak és más tőkeátcsoportosítóknak az 5-10 éves távon nyereséges tőkebefektetések kiválasztásához. Mint ilyenek – kevésbé hasznosak az olyan kutatók vagy gazdaságpolitikai döntéshozók számára, akiket (különösen a fejletlen országokban) aggasztanak a szociális feszültségek, a környezeti terhelések és más olyan túlcorduló hatások, amelyek a növekedés rövid távon (is) jelentkező költségeinek tekinthetők különösen akkor, ha multinacionális vállalatok profitérdekelt tevékenysége vezérli a növekedést.

Ezért van az is, hogy a versenyképesség indexei elsősorban a természetes összetevőkre és területekre koncentrálnak, a gazdasági szabadság indexei pedig inkább az intézményi (jogi, gazdaságpolitikai) kérdésekkel foglalkoznak.

E célkitűzésbeli különbségek is okozták (pontosabban okozták 1996 körül), hogy a versenyképességi felmérésben sok összetevőt és viszonylag kevés (és inkább csak

fejlettebb) országot vesznek figyelembe. A gazdasági szabadság indexénél pedig fordítva járnak el, vagyis inkább kevés összetevőt és sok országot vesznek be a felmérésbe – bőven elemezve a fejletlen országok körülményeit is.

E területen elsőrendűen fontosnak tűnik annak a tisztázása is, hogy miről is van tulajdonképpen szó, mert csak annak a felmérése után lehet a publikált indexeket és helyezési sorrendek értelmezni, illetve azokból a helyes következtetéseket levonni.

Ezért az elvi kérdések bemutatásával és megvitatásával, valamint azok kritikai elemzésével a most következő első fejezetben foglalkozunk – még a publikált eredmények részletes bemutatása, valamint táblákkal és ábrákkal való szemléltetése előtt.

1. A GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG ELVI KÉRDÉSEI

A helyezési sorrendek összeállítói egyfelől kiindulhatnak abból, hogy gazdasági **versenyképesség, nyitottság és szabadság** a legfőbb jó, de másfelől abból is, hogy ezek csak **eszközök a legfőbb jónak inkább tekinthető nagy gazdasági jólét és a jó életminőség eléréséhez**. A sorrendkészítő intézmények publikációi azonban nem sokat foglalkoznak az elvi kérdésekkel és definíciókkal, valamint azzal, hogy egy adott pontszám vagy helyezés mennyire jó vagy rossz a gazdasági jólét és a jó életminőség szempontjából. Ezek értékelését a felhasználóra hagyják.

E fejezet felvillant néhány fontos szempontot az elvi kérdések köréből is, hogy segítse az olvasót a táblázatokban és az ábrákban levő adatok és trendek értékelésében.

Versenyképesség és termelékenység

Samuelson és Nordhaus szerint **különbséget kell tenni a termékek versenyképessége és előállításuk termelékenysége között**. A magas versenyképesség arra utal, hogy az ország termékei (a termék jó minőségéhez képest) alacsony árakkal állják a versenyt a világpiacon. Ez nem jelenti okvetlenül azt, hogy egy versenyképes ország termelékenysége magasabb, mint a versenytárs országoké – és még kevésbé jelenti azt, hogy jó is ott élni.

A komparatív előnyök elmélete szerint nincsenek eleve versenyképtelen országok. Akkor válnak versenyképtelenné, ha a valami miatt túlértékelt valutájuk következtében az exportáruk jóval magasabbak a világpiaci áraknál. Versenyképesség tehát erősen visszaeshet a nemzeti valuta felértékelődése következtében.

A külkereskedelem szempontjából fontos versenyképesség nem áll közvetlen összefüggésben a reáljövedelmek szintjével vagy növekedésével sem, mivel a termékek versenyképessége egészen más dolog, mint az inputok termelékenysége, amely az egy munkásra (vagy a ráfordítások egy összetett egységére) vetített kibocsátás, és aminek a révén az életszínvonal elsősorban növelhető. A

versenyképesség fokozásával viszont a külkereskedelmi és fizetési mérleg közvetlenül is javítható.

A nemzetközi szakosodás

A nemzetközi szakosodás komparatív előnyei

A munkamegosztás (kooperáció, koordináció, specializáció) az emberi társadalom és a világgazdaság történelmi fejlődésének az alapja.

A lényegét az fejezi ki, hogy – a munkamegosztás nélküli helyzethez képest – a munkamegosztás többletértéket produkál, amit „- az alábbi egyenlőség fejez ki:

$$1+1 = 2 + t \quad (1)$$

ahol

$1+1=2$ a külön-külön előállított értékeinek az összege,

t = munkamegosztási többlet (és $t > 0$),

$(2+t)/(1+1) = m$ = a munkamegosztás multiplikációs faktora (és $m > 1$).

A szakosodás (specializáció) „**Mindenki csinálja azt, amiben a legjobb**” elvét gyakran félreértelmezik, mert a partnerek közötti legjobbra gondolnak, nem pedig egy adott részvevő tevékenységei közül a legjobbra.

Ha a partnerek közötti legjobbra gondolnak, akkor egy olyan egyén/ország nem vehetne részt a munkamegosztásban, aki/amelyik semmiben sem a legjobb. Ez pedig nincs így. Közismert, hogy erre Ricardo komparatív előnyök elmélete hívta fel először a figyelmet.

A komparatív előnyök elméletét a külkereskedelemre alkalmazzák, de az elvileg alkalmazható lenne a személyek, családok, szervezetek stb. szerinti szakosodás magyarázatára is. Samuelson és Nordhaus egy ügyvéd és a gépírónöje közötti szakosodás olyan példájával bizonyítja ezt, amely megvilágítja a komparatív előnyök elméletének a lényegét is.

A példa kiinduló feltevése, hogy egy város legjobb ügyvédje egyúttal a város legjobb gépírója is, vagyis jobban gépel a gépírónőjénél is. A levezetésben nem meglepő fordulat, hogy ketten együtt akkor érik el a legnagyobb hatékonyságot, ha az ügyvéd a jogi munkára szakosodik, a titkárnő pedig a gépelésre koncentrálna. Az ügyvéd a jogi ügyekben tudja leghatékonyabban kihasználni a **viszonylagos vagy komparatív** képességeit, noha **abszolút** értelemben előnye van mindkét tevékenység végzésében.

A titkárnő is akkor jár jól, ha –véltetően hibákkal teli jogi okfejtések készítése helyett – inkább gépel, mert **viszonylagosan vagy komparatív** módon hatékonyabb a gépelésben, mint a jogászkodásban.

A szakosodás tehát akkor a leghatékonyabb és legtermelékenyebb, ha az emberek és nemzetek azokra a tevékenységekre összpontosítanak, amelyekben viszonylag, vagyis komparatív módon hatékonyabbak más lehetséges tevékenységeikhez képest. Így vannak olyanok is, akik olyasféle területre szakosodnak, amelyen abszolút értelemben kevésbé hatékonyak, mint mások.

Ha minden ország arra a (néhány) területre szakosodik a világkereskedelemben, amelyen az egyébként lehetséges tevékenységei közül a legjobb termelékenysége (legalacsonyabb a fajlagos költsége), akkor az emberiség többet fogyaszthat, mint nemzetközi kereskedelem hiánya vagy alacsony szintje esetén – a komparatív előnyök (és általában a munkamegosztás) elmélete és gyakorlata alapján. Ez fordítva is igaz, vagyis minden országnak előnyös, ha olyan termékeket importál, amelyeket viszonylag magas költségen állítana elő.

Az előnyös nemzetközi szakosodás feltételei és problémái

A nemzetközi szakosodás és a gazdasági nyitottság könnyen növelhető a nemzetközi szakosodás fokozásával, aminek az ostoba csúcsa elvileg az, hogy egy ország lényegében csak azt termel, amiben a legjobb. Így akár **monokultúrás („banán-köztársasági”)** végletig lehet szakosodni olajkitermelésre, banántermesztésre, cukornád előállítására, kávétermesztésre stb. A gyakorlatban azonban – különösen hosszú távon – erős korlátok és nagy társadalmi hátrányok is jelentkezhetnek a túlzott (monokultúrás) nemzetközi szakosodás következtében.

A munkamegosztás, azon belül a szakosodás **egyik legnagyobb hátulütője az, hogy** az abban résztvevők munkája (tevékenysége) **szétválaszthatatlanul összevegyül egy közös az eredménnyé** – tápot adva egy többé-kevésbé heves vitának arról, hogy ki mennyivel és hogyan járult hozzá a közös eredményhez és **„hogyan osszák fel a közös tortát”**. A vitából gyakran viszálykodás, hatalommal való visszaélés, becsapás stb. lehet – és a végén az is előfordulhat, hogy valamelyik résztvevő még annyit sem kap a közös eredményből, amennyit (munkamegosztás nélkül) egyedül is elért volna.

A komparatív előnyök elmélete monopóliumok nélküli versenygazdaság, vagyis – többek közt – a rugalmas árak és bérek mellett garantálja a munkamegosztási többletet. A rugalmas versenygazdaságban a munkaerőnek nemcsak a bérben, hanem a térben is nagyon mobilnak kellene lennie (vagyis gyorsan oda kellene áramolnia, ahol a legnagyobb kereslet van rá). Ez az elegánsan szenvtelen megfogalmazás azt takarja, hogy egyesek elveszítik állásaikat (vagy akár a meglevő otthonaikat is, ha máshová kell költözniük – például albérletbe), másoknak leszállíthatják a bérét, valamint akár drasztikusan is nőhet az importált termékek és szolgáltatások (benzin, földgáz, villamos áram stb.) ára – vagyis a nőhet az infláció is, ha a **nemzeti valuta árfolyamát versenyképesen alacsony színvonalra állítják be.**

A gazdaságtörténelem tanúsága szerint egy országban **a komparatív előnyök klasszikus elmélete csak akkor érvényes, ha**

- **„megfelelő” szinten állnak**
 - az árak,
 - a bérek,
 - az árfolyamok,
- **valamint nincsenek nagyobb**
 - ciklikus visszaesések
 - és külkereskedelmi torzulások.

Sajnos, a **„megfelelő” szint** általában „megfelelően alacsony” szintet jelenti az exportárak, a bérek és az árfolyamok esetén – és „megfelelően magasat az importáraknál (és esetleg az inflációnál is)

A szabad külkereskedelem távolról sem jelenti azt, hogy általa minden dolgozó egyén, vállalat, ágazat vagy termelési tényező nyerni fog – ahhoz az előbb, az (1) képlet kapcsán definiált t munkamegosztási többletet kellene megfelelően elosztani, – ha az egyáltalán pozitív érték. A megfelelő (államilag vezérelt) elosztást azonban általában éppen a gazdasági szabadság liberális eszméje tiltja. A liberális doktrína az osztozkodást a (legtöbbször nagy gazdasági erőfölényben levő) vállalat és az alkalmazottja közötti megegyezésre bízta – ellenezve a szakszervezetek erőteljes beavatkozását is, amint azt e tanulmánynak a helyezési pontszámokkal foglalkozó fejezetek is mutatják majd.

Nem véletlen, hogy a protekcionizmus és a külkereskedelmi korlátozások leghangosabb szószólói a nemzetközi kereskedelem által **átmenetileg rosszabb helyzetbe** sodort károsultak (a nemzetközi fejlődés élén levő országokban is). A szabad külkereskedelem gátlástalanul szélsőséges prófétái azonban vigaszul **minden rosszat átmenetinek próbálnak beállítani**, mint például a Rákosi-diktatúrában a rózsaszín jövőt ígérő kommunizmus propagandistái, akik azzal agitálták az „éhes proletárokat”, hogy „nem szabad ma levágni a holnap aranytojást tojó tyúkot”.

Hulljon a férgese! – A kibicnek semmi sem drága

A komparatív előnyök elmélete alapján **biztosan csak az állapítható** meg, hogy a szakosodás és a nemzetközi munkamegosztás lehetőségeinek kihasználásával az egyes **országok vagy nyernek, vagy veszítenek** (esetleg éppen „a pénzüknél maradnak”) – a feltételektől és a körülményektől függően. Piaci tökéletlenségek esetén (és mivel semmi sem tökéletes – a piac pedig távolról sem!) a szabad külkereskedelem a valutaárfolyamokban szélsőséges kilengésekhez és jelentős munkanélküliséghez is vezethet – különösen a Magyarországra is jellemző nagy nyitottság esetén. Ugyanakkor az import nagy károkat okozhat az egyes gazdasági ágazatoknak szektoroknak, régióknak, szakmáknak stb.

Samuelson és Nordhaus leírása szerint – egyik iparág sem akar önként a pusztulásba menni. Egyik régió sem veti boldogan alá magát a régi iparágai leépítésének és az újak befogadásának. A régi iparágokról az újakra való átváltás gyakran nagyarányú munkanélküliséggel és súlyos nehézségekkel jár. A gyenge iparágak és régiók úgy érezhetik, hogy pontosan őket pécézték ki a fejlődés terheinek cipelésére.

Ha bezárják egy adott körzetben a fő munkaadók üzemeit, mert a termelést külföldre telepítik, akkor a helyi munkapiacot eláraszthatják az álláskereső. Az elavult szakismeretekkel rendelkező idősebb munkások nehezen fognak maguknak megfelelő munkahelyet találni, és reáljövedelmük csökkenését kénytelenek elszenvedni.

Szenvtelen közgazdaságtani megfogalmazásban – **az importverseny hozzájárul a világpiacon nem eléggé versenyképes hazai iparágak gyors kipusztításához.** Így tehát, hullik a férgese, és az imádott szabad verseny piac gyorsabban tisztul meg az oda nem valóktól. Mielőtt azonban megéljeneznénk ezt a purista

korbácssuhogtatást, vegyük figyelembe, hogy **a szükségesnél nagyobb gyorsaság nemcsak könyörtelen és méltánytalan eljárás, de legtöbbször** (a közvetett társadalmi, egészségügyi, környezeti stb. következmények miatt) **távrolról sem hatékony – esetleg még hosszú távon sem.** Hosszabb távon és megfelelőbb ütemben a hazai munkapiaci és a fogyasztási igények is átcsoportosíthatják a dolgozókat a hanyatló iparágakból a felfutó ágazatokba. A gyors átmenet azonban nagyon keserves, sőt tragikus lehet sok ember számára.

Az optimális haladási és változtatási ütem mértéke ősi vita a konzervatív és szocialista/liberális világnézet képviselői között. Miközben a konzervativizmus a múltat és a hagyományokat, valamint a meglévő emberi és a társadalmi értékeket ápolni és megőrizni akarja, (ezért inkább „fontolva haladó”), addig a szocialista/liberális világnézet képviselői a jelentős emberi, családi és társadalmi károkat is okozó brutálisan gyors haladás és változtatás sürgetésétől sem riadnak vissza – ígérve mindezért cserébe hatékonyságot, versenyképességet, valamint rózsaszín jövőt és a „holnap aranytojást tojó tyúkot”.

A szabad külkereskedelem áldásait harsogó liberális „kibicnek semmi sem drága” – különösen akkor, ha a bérv versenyben nem is vesz részt. Vannak ugyanis (például bankvezéri, politikai és vállalatvezetői stb.) állások, amelyeknél fel sem merül a bérv verseny abban az értelemben, hogy az állást az kapja meg, aki azt a legkisebb bérért vállalja – az egyébként rátermettek és megfelelők közül. A liberális kibicnek által szorgalmazott „rugalmas munkapiac” a versenypiacon dolgozó alacsony beosztásúak „privilegiuma” – nem pedig a gazdasági, politikai, pénzügyi és államigazgatási elité.

Vámok és kvóták, valamint ami a fő: a fejlettek rejtett és dicstelen korlátozásai

A közgazdaságtani tanácsok, valamint a szabad külkereskedelmet védő és elősegítő nemzetközi szerződések ellenére – a protekcionista intézkedéseket követelő lobbik a folyamatosan ostromolják törvényhozókat (az USA-ban is) vámok és/vagy behozatali kvóták alkalmazásáért.

Ismeretes, hogy a vám általában növeli az árat, csökkenti az elfogyasztott és az importált mennyiséget, valamint növeli a belföldi termelést, sőt még a kormányzat is vámbevételhez jut. Elméletileg a vámok rontják a gazdasági hatékonyságot – mégpedig annyira, hogy a fogyasztóknak okozott gazdasági veszteség nagyobb, mint a kormányzat bevételeinek és a termelők profittöbbletének az összege. **A kvótáknak a vámokhoz nagyon hasonló hatásuk van**, mert ezek is megakadályozzák, hogy a különböző országok

komparatív előnyei határozzák meg az árakat és termelési mennyiségeket a piacon.

Bár nincs lényegbevágó különbség a **vámok és kvóták** hatása között, bizonyos finomabb eltérések mégis akadnak. Samuelson és Nordhaus szerint a **vám** bevételt hoz a kormánynak, esetleg lehetővé teszi más adók csökkentését, és ezáltal némileg ellensúlyozza az importáló ország fogyasztóit érő kárt. A **kvóta** viszont az árkülönbségből eredő profitot azoknak az importőröknek vagy exportőröknek a zsebébe juttatja, akik elég szerencsések voltak ahhoz, hogy importengedélyt kapjanak. Ők megengedhetik maguknak, hogy bőségesen megvendégeljék az importengedélyeket kiadó tisztviselőket, sőt még meg is vesztegethetik őket. E különbségek miatt a közgazdászok általában a váموkat tekintik a kisebb rossznak. Ha azonban a kormányzat mégis a kvóták kivetését választja, akkor célszerű árvereznie az importengedélyeket. Az árveréssel a kormányzat fog szert tenni az importengedélyekből származó jövedelemre, ráadásul nem viszi kísértésbe az állami bürokratákat, hogy az **importengedélyeket rokoni, baráti alapon vagy vesztegetési pénzek ellenében osszák szét.**

Napjaink egyik híre

Kínai tiltakozás ellenére az Egyesült Államok továbbra is bővíteni kívánja azon ruhák és textiltermékek listáját, melyeknek bevitelét korlátozni kívánja Amerikába, az amerikai ipar védelmének érdekében... Furcsa döntés ez egy olyan ország részéről, mely az összes nemzetközi fórumon a kereskedelem minél nagyobb mértékű liberalizálását kívánja elérni....Európa is próbálkozik hasonló protekcionista lépésekkel....

(Spicy Press Hírügynökség, 2005.05.19.Idézi: Ma.hu):

A vámok mellett léteznek (sőt a fejlett országokban igen jelentős szerepűek!) a **nem vámjellegű korlátozások** is – az exportot gátló vagy nehezítő **informális módszerek vagy regulációs előírások** révén.

A nem vámjellegű korlátozások széles körű alkalmazása a protekcionizmus elegáns (de igen hatékony!) és intelligens megoldása és látszólag (formailag, jogilag) „kompatibilis” a legszélsőségesebb liberális deklarációkkal is.

Itt tulajdonképpen arról van szó, hogy a **szabad külkereskedelem zászlóvivői dicstelen (gyakran előre nem is deklarált) módokon a piaci verseny játékszabályait változtatják meg** a „fejlett” és a katonailag is erős országoknak kedvező módon. Így, a piaci párbajok során az egyébként is domináns fél választja meg a fegyvernemet. A gyenge és „fejletlen” országoknak a piaci párbajokat olyan fegyvernemekben kell vívniuk, amelyekben gyengék – hiszen a világpiac domináns hatalmai épp azért választották azokat a módozatokat – a fejlettek által létrehozott WTO, a Világbank és az IMF készséges segédlete vagy áldása mellett.

A külkereskedelem nemzetközi koordinálása

A világszerte globalizáció térhódítása és elmélyülése során az országok egyre nagyobb mértékben kerülnek kölcsönös függésbe egymással. Az egyes országok – és különösen a nagy országok – külkereskedelmi tevékenysége és árfolyam-politikája egyre jobban hat más országok kibocsátására és foglalkoztatására is. Ha egy ország alacsony valutaárfolyammal, vagy vámokkal, kvótákkal és **szofisztikált előírásokba rejtett protekcionista eszközökkel** védi saját iparágait, akkor azokkal nemcsak a kereskedelmi partnereit terheli, hanem exportálni képes a potenciális munkanélküliségét és az egyébként keletkező külkereskedelmi hiányát is (ezért tehát kettős előnyre tesz szert a partnerekkel szemben).

Az árfolyamoknak jelentékeny külgazdasági hatásuk lehet otthon és külföldön is, ezért az államok (a legfejlettebb országok kezdeményezésére és „szájíze” szerint) megállapodásokat kötöttek a nemzetközi kereskedelem és pénzügyi rendszer kereteiről. Néhány egyezmény vagy intézmény (például az EU és még inkább az EMU) a költségvetési és monetáris politikák összehangolását is megcélozza, hogy a részvevő országok kiaknázhassák a nemzeti határokon szükségképpen túlszorduló piaci folyamatok előnyeit.

Lisszaboni Egyezmény: EU legyen a világ legversenyképesebb térsége 2010-re

Az Európai Unió a 2000. évi lisszaboni csúcserkeztetén hozott határozata (nevesítve: a **Lisszaboni Egyezmény**) szerint egy nagyszabású 10 éves gazdaságfejlesztési programot indít be azzal a céllal, hogy 2010-re az EU a világ legversenyképesebb tudásalapú gazdasága legyen. Ez azt is jelenti, hogy 2010-re le kell kövöznie az Egyesült Államokat és Japánt is.

Bátor célkitűzés. Cinikusan azt is mondhatnánk, hogy **álmodik a nyomor**, gyártja a papírokat az EU superbürokráciája.

Az 1953-1964 közötti szovjet pártfőtitkár **Hruscsov** (akit 1958-ban, vagyis egy-két évvel a magyar forradalom vérbefojtása után a nyugati média „az év emberének” nyilvánított) is hasonlóan nagyra törő célkitűzést fogalmazott meg, mondván **1960**

táján, hogy a Szovjetunió mintegy 20 éven belül utoléri és túlszárnyalja az Egyesült Államokat.

Az **"utolérni és túlszárnyalni"** (orosz nevén: "dognaty i peregnaty", DIP) hírhedt célkitűzést a Szovjetunió Kommunista Pártjának két egymást követő kongresszusán, 1959-ben és 1961-ben fogalmazták meg. A XXI. kongresszus bevezette a "távlati tervezés" koncepcióját, amelynek feladata a felzárkózási folyamat tudományos megalapozottságú előrejelzése volt, a XXII. kongresszus pedig célul tűzte ki a kommunizmus (vagyis a szükséglet szerinti fogyasztás) elérést két évtizeden belül. A hruscsovi optimizmust fölvaltotta a brezsnyevi pangás. Az **"utolérni és túlszárnyalni"** program a nyolcvanas évek elejére végleg lekerült a napirendről. – *Vörös Miklós: Bevezetés: "Utolérni és túlszárnyalni".*
<http://www.c3.hu/scripta/scripta0/replika/26/voros.htm>.

A rossznyelvek szerint **Hruscsov egyik aduásza az általa annyira csodált hibridkukorica volt.** Az EU most a tudásalapú gazdaságot próbálja ütőkártyaként kijátszani az USA-val szemben, – ahol a világon használt szoftvertermékek döntő többségét fejlesztették ki és állítják elő.

Szerencsére Európa van annyira művelt, hogy nem **„kerül, amibe kerül”** alapon valósítja meg a célkitűzéseit, és ami nem megy, azt nem erőlteti. Az első félidején (2005 februárjában – amikor a tagállamok a versenyképesség növelésének az ötéves eredményeit mérték fel) meg is állapították, hogy az EU-USA meccs első félidejét az USA nyerte meg, mivel az USA versenyképessége jobban nőtt, mint Európáé. Az **"utolérni és túlszárnyalni"** helyett inkább a **„blöffölni és lemaradni” teljesült.**

Az EU (és az EMU) életképességét sokan kétségbe vonják elméletileg is a közgazdaságtan alaptételeire hivatkozva. Azzal érvelnek, hogy egy optimális valutaövezetnek nem tekinthető térségben veszik el az árfolyam-változtatás lehetősége.

Szerintük az **EU nem optimális valutaövezet**, mert kicsi a munkaerő országok közötti mobilitása, a sokkhatások kivédéshez szükséges gyors alkalmazkodás igényeihez képest **kicsi a bérek és az árak rugalmassága** – ami viszont egy sokkhatás bekövetkezése esetén könnyen nagy inflációhoz és munkanélküliséghez vezethet.

Mindezek alapján az **Unió tartósan alacsony növekedését, valamint bizonyos régiók és országok nagy munkanélküliségét vetítik előre.**

A felmérő értekezlet résztvevői a lisszaboni stratégia sikertelenségének a fő okát nem ezekben látták, hanem abban, hogy a tagállamok nem eléggé elkötelezettek. Zseniális megoldásként javasolták maguknak, hogy hozzanak létre nemzeti akcióprogramokat és nevezzenek ki nemzeti koordinátorokat (a média szerint hazánkban **Baráth Etele lett** a nemzet lisszaboni koordinátora, vagyis **a magyar „Mr. Lisszabon”**).

A hírek szerint a huszonötök megbízottai a további teendőkről várhatóan majd 2005 őszén tárgyalnak Budapesten. Állítólag azért itt, mert a megítélésük szerint Magyarország igyekezett legjobban megfelelni a lisszaboni feltételeknek – arról nem szól a fáma, hogy – időközben a külgazdasági hiányt és államadóságot jelentősen duzzasztó Magyarországon – a nagy igyekezetnek mi lett a vége.

2. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉGÜNK GLOBÁLIS ÖSSZEHASONLÍTÁSBAN

Az egyes országok világgazdasági versenyképességet mérő szervezetek között két kiemelkedően közismert szervezet van, amelyek felméréseit, publikációit és a globális nemzetközi rangsorolásait széles körben figyelik, vitatják és figyelembe veszik. Az egyik ilyen szervezet a World Economic Forum (WEF), a másik pedig az Institute for Management Development (IMD), amelyek publikált adataira kiinduló adatokként támaszkodnak e fejezet elemzései.

Globális versenyképességünk a World Economic Forum (WEF) szerint

A honlapján található önjellemzés szerint a World Economic Forum egy független nemzetközi szervezet a világ állapotának a tökéletesítésére, a világ jelentős vezető személyiségeit partnerként megnyerve a globális és regionális gazdasági problémák megoldására.

1971-ben a svájci Genovában alapított World Economic Forum egy részrehajlástól mentes, nonprofit, párfüggetlen, országfüggetlen, világhelyzet javítására elkötelezett szervezet a svájci kormány felügyelete alatt. A Forum mintegy 50 munkatársat foglalkoztat, de vezető kutatókat is bevon a gondolkodásba és a kutatásba a világ minden tájáról.

A Forum a **Global Competitiveness Programme** keretében készült **Global Competitiveness Report (GCR)** című kiadványsorozat révén igen részletes és hasznos elemzéseket jelentet meg, illetve részben (a főbb eredményeket és összefoglalókat illetően) tesz szabadon hozzáférhetővé a honlapján.

A kiadványok integrálják a világ minden tájáról a munkába bevont vezető kutatók elgondolásait is. A kiadványsorozat első kötete 1979-ben jelent meg. A Forum a Global Competitiveness Report kiadványsorozat mellett publikál aktuális elemzéseket is – amelyek közé tartozik például az Africa Competitiveness Report vagy a Lisbon Review and The Global Information Technology Report.

Global Competitiveness Programme zászlóshajója Global Competitiveness Report (GCR) kiadványsorozat, amely a legátfogóbb és a „leghivatalosabb” módon mutatja be a nemzetgazdaságok komparatív előnyeit és gyengeségeit a kutatók és a gazdasági kormányzati szakemberek számára. E kiadványsorozat archív és aktuális adatai alapján készültek e tanulmány elemzései is.

World Economic Forum (WEF) versenyképességi indexei (GCI, BCI, MICI)

A Forum egyik legújabb kiadványa a **Global Competitiveness Report 2004-2005**, amelyben tárgyalt **két fő index**

1. a közép és hosszú távú makroökonómiai növekedés globális versenyképességi index (**Growth Competitiveness Index – GCI**) és
2. az előbbi középtávú komplementerét jelentő mikroökonómiai (üzleti, vállalati) növekedés globális versenyképességi index (**Business Competitiveness Index – BCI**).

A makroökonómiai versenyképesség indexe (GCI) három oszlopra támaszkodik, vagyis a

- technológiai (Technology) Index,
- közintézményi (Public Institutions) Index és
- makroökonómiai környezeti (Macroeconomic Environment) Index

alindexek súlyozott átlagaként áll elő.

A súlyozásnál azonban eltérő súlyfaktorokat alkalmaznak a „**magországok**” és a „**nem magországok**” csoportjaira. A magországok közé a legfejlettebb országokat sorolják, a „nem magországok” közé pedig a kevésbé fejletteket – köztük olyanokat, mint Magyarország és Csehország.

A mikroökonómiai versenyképességi index (BCI) pedig csak két lábon áll, vagyis

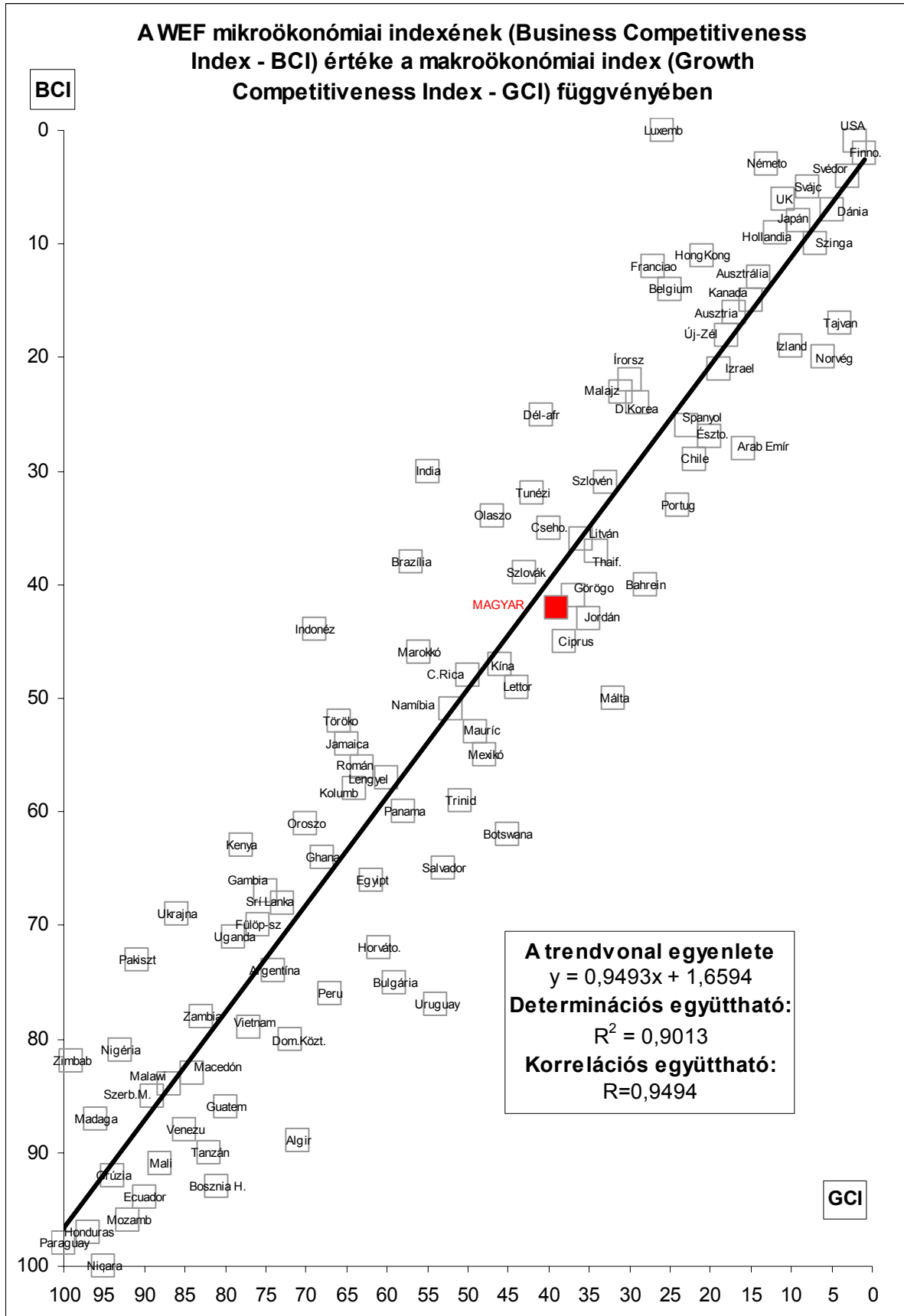
- vállalati működési és stratégiai helyezési sorszám (Company operations and strategy ranking) és
- nemzetgazdasági környezet minősége szerinti helyezési sorszám (Quality of the national business environment ranking)

összetevőkre épül. Ez az index néhány évvel ezelőtt – így 2002-ben is – a „leánykori nevén” a **Microeconomic Competitiveness Rank (MCI)** elnevezéssel és rövidítéssel szerepelt a rangsorolásokban.

A makro- és mikroökonómiai versenyképesség szoros korrelációja

A GCI makroökonómiai és a BCI mikroökonómiai világgazdasági versenyképességi index között szoros korreláció van (a korrelációs együttható értéke kerekítve $R= 0,95$), amint azt a **2-1. ábra** szemlélteti, valamint a **2-1. táblázat** pontosabban és számszerűen is megadja.

2-1. ábra

2-1. táblázat

A hosszú távú gazdasági növekedési versenyképesség mikro- és makroökonómiai indexeinek helyezési sorszámai a 2004. évre						
Ország	Makro- ökonómiai index (GCI)	Mikro- ökonómiai index (BCI)		Ország	Makro- ökonómiai index (GCI)	Mikro- ökonómiai index (BCI)
Algír	71	89		Lettor	44	49
Angola	103	103		Litván	36	36
Arab Emír	16	28		Luxemb	26	-
Argentína	74	74		Macedón	84	83
Ausztrália	14	13		Madaga	96	87
Ausztria	17	16		MAGYAR	39	42
Bahrein	28	40		Malajz	31	23
Banglades	102	95		Malaw i	87	84
Belgium	25	14		Mali	88	91
Bolívia	98	101		Málta	32	50
Bosznia H.	81	93		Marokkó	56	46
Botswana	45	62		Mauric	49	53
Brazília	57	38		Mexikó	48	55
Bulgária	59	75		Mozamb	92	96
C.Rica	50	48		Namibia	52	51
Chile	22	29		Németo	13	3
Ciprus	38	45		Nicara	95	100
Csád	104	102		Nigéria	93	81
Cseho.	40	35		Norvég	6	20
D.Korea	29	24		Olaszo	47	34
Dánia	5	7		Oroszo	70	61
Dél-afri	41	25		Pakiszt	91	73
Dom.Közt.	72	80		Panama	58	60
Ecuador	90	94		Paraguay	100	98
Egyipt	62	66		Peru	67	76
Eszto.	20	27		Portug	24	33
Etiópia	101	99		Román	63	56
Finno.	1	2		Salvador	53	65
Franciao	27	12		Spanyol	23	26
Fülöp-sz	76	70		Srí Lanka	73	68
Gambia	75	67		Svájc	8	5
Ghana	68	64		Svédor	3	4
Görögo	37	41		Szerb.M.	89	85
Grúzia	94	92		Szinga	7	10
Guatem	80	86		Szlovák	43	39
Hollandia	12	9		Szlovén	33	31
Honduras	97	97		Tajvan	4	17
HongKong	21	11		Tanzán	82	90
Horváto.	61	72		Thaif.	34	37
India	55	30		Töröko	66	52
Indonéz	69	44		Trinid	51	59
Irorsz	30	22		Tunézi	42	32
Izland	10	19		Uganda	79	71
Izrael	19	21		Uj-Zél	18	18
Jamaica	65	54		UK	11	6
Japán	9	8		Ukrajna	86	69
Jordán	35	43		Uruguay	54	77
Kanada	15	15		USA	2	1
Kenya	78	63		Venezu	85	88
Kína	46	47		Vietnam	77	79
Kolumb	64	58		Zambia	83	78
Lengyel	60	57		Zimbab	99	82

Az ábrán magyar adatpont a trendvonal alá esik, ami azt jelenti, hogy Magyarország a makrogazdasági versenyképességben az átlagnál valamivel jobb, mint a mikrogazdasági versenyképességben.

Ez a szoros korreláció lehetővé teszi, hogy csak az egyik szerint vegyük figyelembe az országok besorolását (mivel a kétféle helyezési sorrend lényegében véve megegyezik egymással). Nem is eléggé világos, hogy miért kezelik külön-külön végeredményként e két indexet. Elég lehetne az egyik is a végső kiértékelésre, vagy az országok helyezési rangsorának a kialakításánál a kettőt egy indexbe össze lehetne ötvözni.

A WEF jövőbeli mutatószáma: Global Competitiveness Index

A Forum is észlelte e problémát és elhatározta, hogy a GCI-BCI párost a Global Competitiveness Report 2004-2005 kiadványban szerepelteti utoljára. A továbbiakban egyetlen index szerint végzi a globális rangsorolást és azt **Global Competitiveness Index** elnevezéssel illeti.

Ha a Forum majd azt is GCI betűszóval rövidíti, akkor az azonos rövidítés jogán is a Growth Competitiveness Index (GCI) lesz a jogelőd. Ekkor az időssorok képzésénél Growth Competitiveness Index adatait célszerű szerepeltetni a Global Competitiveness Index előzményeként (a GCI, mint közös rövidítési fedőnév alatt).

Az egy más kérdés, hogy a Forum figyelembe veszi az egyre szélesedő és elmélyülő világgazdasági munkamegosztás (globalizáció és integráció, együttműködés és versengés stb.) új sajátosságait is és ezért többféle fejlesztéssel és tökéletesítéssel köti majd össze ennek az (integráció után létrejövő) új indexnek a kialakítását.

A Global Competitiveness Report 2004-2005 kiadvány egyébként több speciális témát is tárgyal, amelyek közé tartozik

1. a korrupció, kormányzás és a biztonság kihívásainak az elemzése a fejlett országokra és a világ egészére (Daniel Kaufmann tollából);
2. a versenyképességi élmezőny és a környezetért való felelősség (Arthur Dahl írásaként);

3. Latin Amerika legversenyképesebb országa, vagyis Chile fejlődésének a következő fázisáról (Augusto Lopez-Calaros tanulmánya);
4. annak bemutatása, hogy EU versenyképességének az USA versenyképességéhez való viszonyítása sokkal kedvezőbb az EU szempontjából, ha azt GDP/óra alapon végzik a GDP/év alapú összehasonlítás helyett;
5. egy 15-20 éves előretétele annak bemutatására, hogy 2020-ra várhatóan milyen lesz a világ a főbb problémák szempontjából;
6. a hosszú távú pénzügyi problémák bemutatása a világgazdaság egésze szempontjából;
7. a mezőgazdaság alapvető kérdéseinek az elemzése;
8. a szegény országok eredménytelen támogatása a fejlett világ részéről – a segélyező szervek bürokratizmusa és a gazdagoktól való függése stb. következtében.

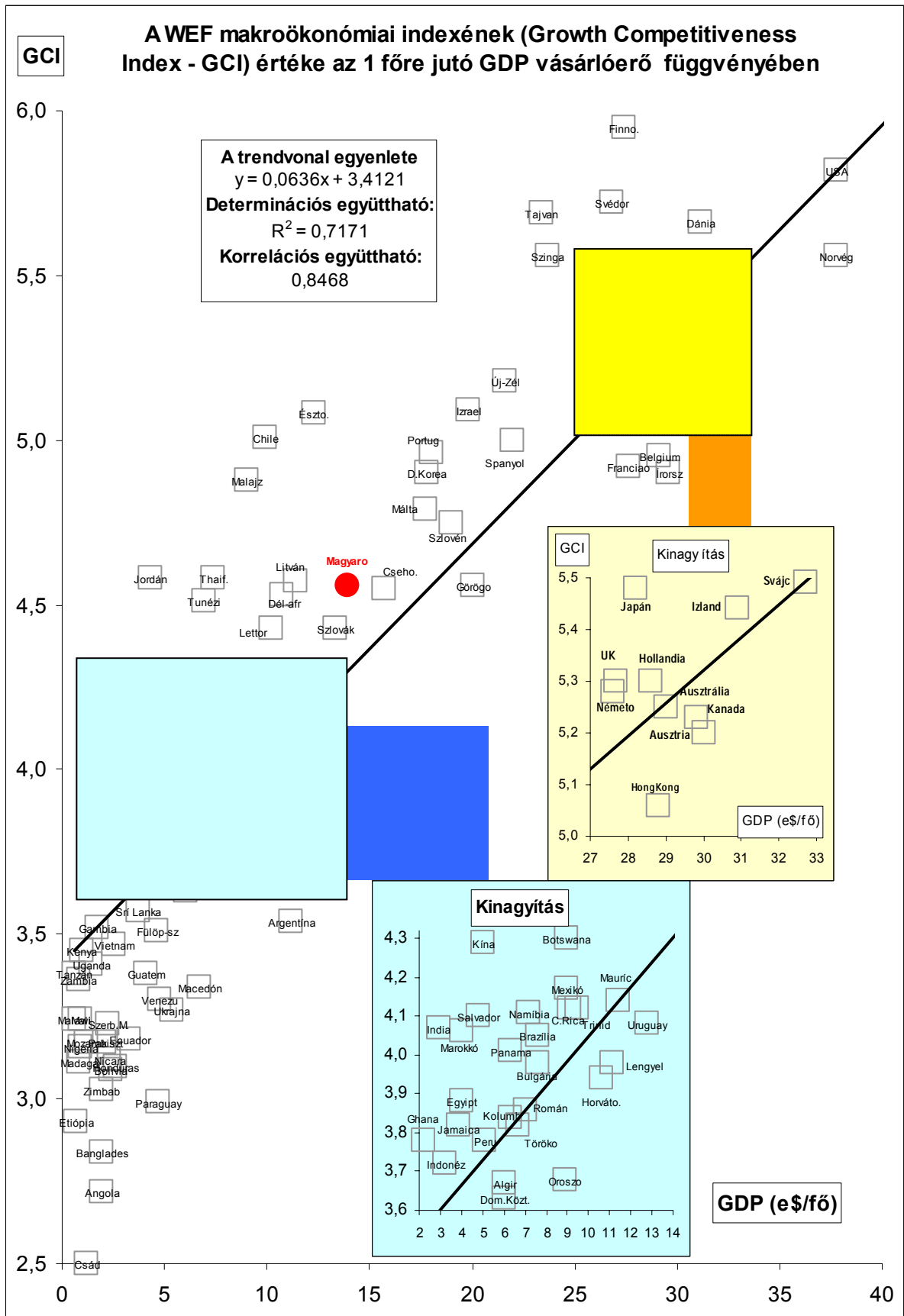
Versenyképesség és GDP közötti trendfüggvény, korreláció és a trendeltérések

A **2-3. ábra** a World Economic Forum (WEF) közép- és hosszabb távra érvényes makroökonómiai indexének, vagyis a Growth Competitiveness Index (GCI) értékének alakulását szemlélteti az 1 főre jutó GDP-vásárlóerő függvényében. Az ábrán két inzert emeli ki a nagyon sűrűen elhelyezkedő adatpontok tartományát és teszi lehetővé az országok szerinti megkülönböztetést is.

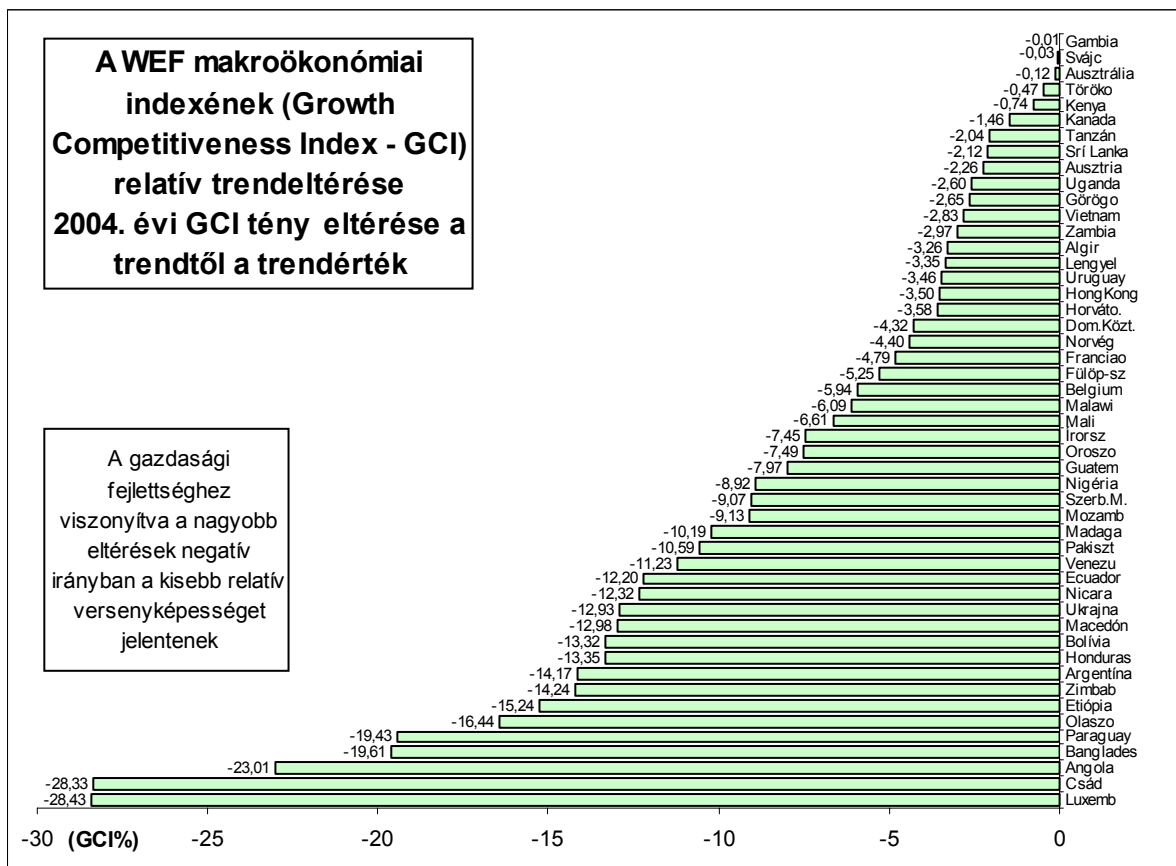
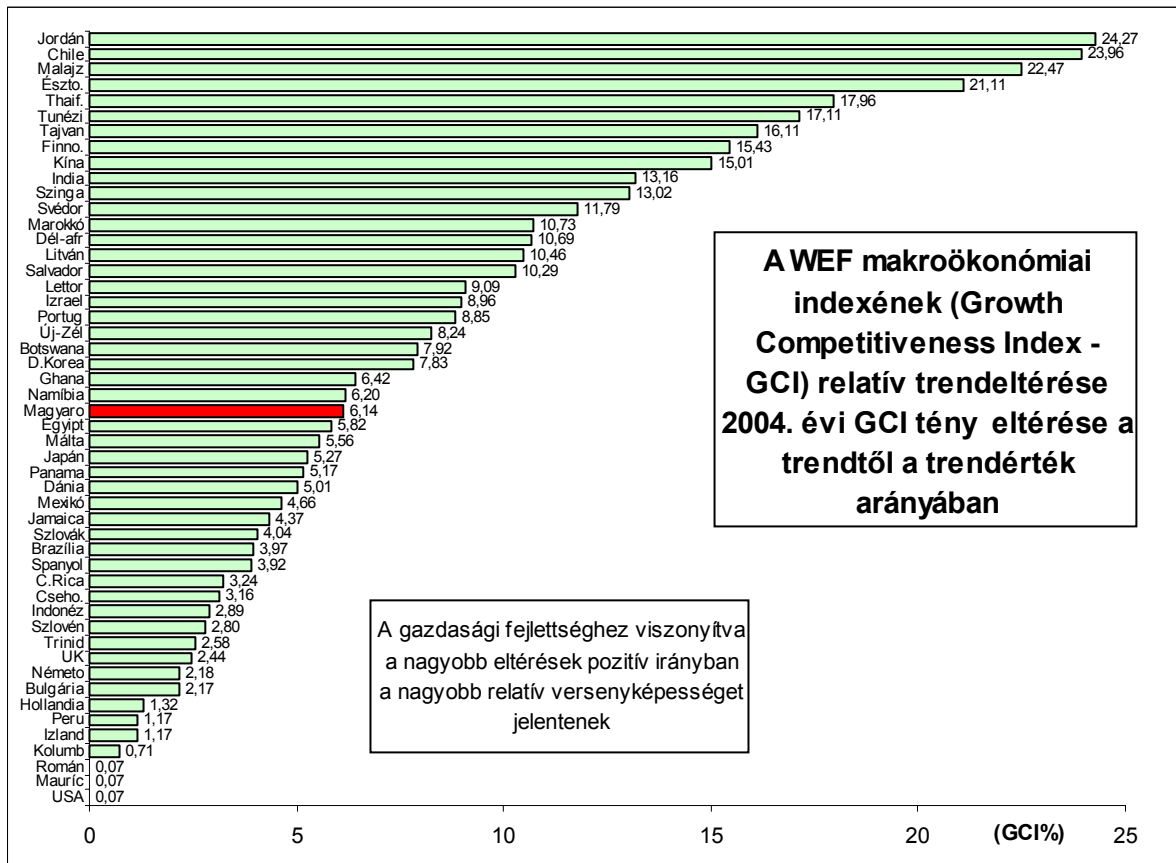
A trendvonal fölé eső pontok a gazdasági fejlettséghez viszonyítva a világtágnál (a világtrendből a trendegyenlet alapján számolhatónál) nagyobb versenyképességet jelentenek. Az ilyen országokra a trendtől való pozitív eltérések nagyságát szemlélteti a **2-4. ábra felső fele**. A trendvonal alá eső pontok a gazdasági fejlettséghez viszonyítva a világtágnál (a világtrendből a trendegyenlet alapján számolhatónál) kisebb versenyképességet jelentenek. Ezekre az országokra a trendtől való eltérések nagyságát (vagyis a negatív trendeltérések tartományát) a **2-4. ábra alsó fele** szemlélteti.

Magyarország adatpontja az ábra közepe táján van és a trendvonal fölé esik (vagyis a trendeltérése pozitív), ami azt jelenti, hogy a magyar versenyképesség a World Economic Forum megítélése szerint valamivel nagyobb, mint a magyar gazdaság fejlettségi szintje.

2-3. ábra

2-4. ábra

Ez azt is jelenti, hogy a Forum által mért Growth Competitiveness Index (GCI) értékének a növelése révén nem nagyon lehet a GDP növekedését gyorsítani (mert akkor csak **a trendeltérés nőne, ami nyilván feszültségeket gerjesztene** a világátlaghoz képest). Könnyebben járható az ellentétes irány, vagyis a versenyképesség javítása a GDP növelésével – ami a kétoldalú, a közvetett és a körkörös kölcsönhatások révén a gazdasági növekedés felgyorsulásához vezethet.

Az országok versenyképességének időbeli alakulása

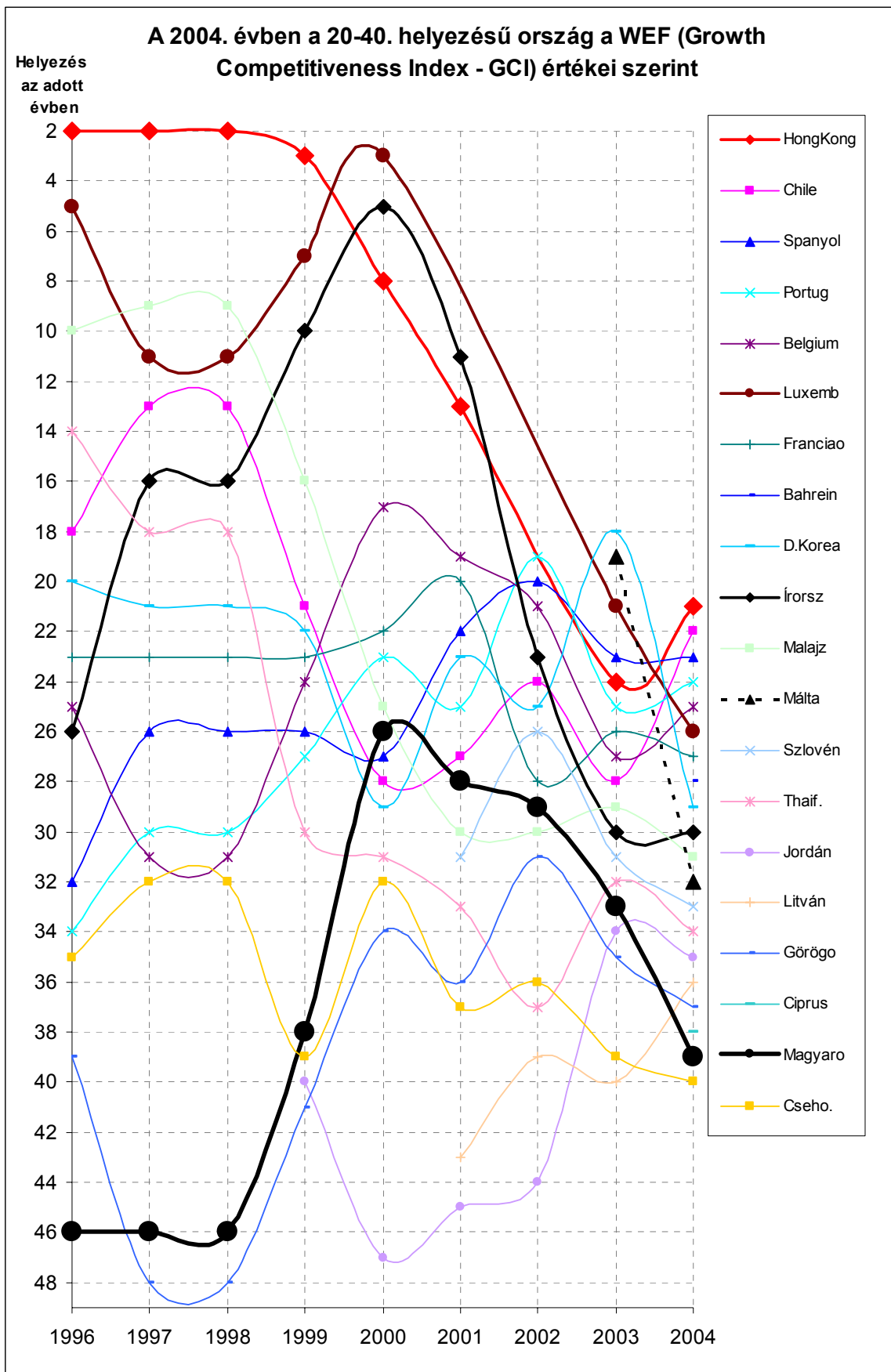
World Economic Forum (WEF) Growth Competitiveness Index (GCI) értékének, vagyis a közép- és hosszabb távra érvényes makroökonómiai indexének az alakulását az összes publikált adatra bemutatjuk a mellékletbe helyezett táblázatok adatai segítségével.

Terjedelmi okokból azok itteni szemléltetésre nincs mód, ezért a **2-5. ábra** a magyar versenyképesség globális helyezésének az időbeli alakulását nemzetközi összehasonlításban a **2004. évben 20-40-ik helyezésű** országok körében szemlélteti a WEF (Growth Competitiveness Index) GCI értékei szerint. Az adatpontok tehát az adott évre **publikált** helyezési sorszámokat jelentik, így például a válogatás alapját jelentő 20-40-ik helyezés a 2004. évre értendő.

Ezeknek az idősoroknak nagy hibája, hogy az időközben belépő (vagy esetleg kieső) országok megváltoztatják egy ország helyezését akkor is, ha egyébként semmi más nem változna. A World Economic Forum nem közöl jól összehasonlítható adatokon (indexeken) alapuló koherens idősorokat, ezért **ez meglehetősen ostoba időbeli összehasonlítás**, amelyet egyébként a World Economic Forum sajtóközleményei alkalmával össze-vissza idézget a média is. A sajtóelemzések is emlegetik a helyezésekben újonnan belépőket, de nem adnak világos és egyszerű képet a helyzetről (mivel nem is lehet egy ilyen inkohereus idősor esetén).

Erre azért is szükség van, mert a **publikált** helyezési rangsorban az utóbbi években tapasztalható magyar visszaeséséhez az újonnan belépők is hozzájárultak. Magyarországot a 2004. évi rangsorolásban megelőzők közül Bahrein, Ciprus és az **Arab Emírség 2004-ben lépett be.**

2-5. ábra

E három újonnan belépő 3 hellyel dobta hátra (rosszabb helyre) a **publikált** magyar helyezési sorszámot. **Málta** viszont 2003-ban lépett be a rangsorolásba, ami újabb egy olyan számbavételi hátracsúszást jelent, amihez semmi köze sincs a magyarországi versenyképesség változásának.

Kevesebb országra vonatkozó, de jobb megoldás, ha az olyan országokat elhagyunk az összehasonlítási körből, amelyekre nincs adat az áttekintett időszak egészére. A magyar versenyképesség alakulását így kíséreljük meg részletesen értelmezni. Ezt a célt szolgálja az általunk készített **2-2. táblázat**, amely azokra redukálta az országok körét, amelyek teljes időszak minden évében kaptak helyezési sorszámokat.

Ez a táblázat azt is jól áttekinti, hogy **Finnország** gazdasági versenyképesség igen nagyot javult, amikor az **1996. évi 14. helyről 2001-re az első helyre tornázta fel magát, és azóta is az 1. helyen tanyázik – lekörözve az Egyesült Államokat is**, amely 2001 óta a 2. helyet foglalja el. **Finnország az egyetlen olyan ország Európában, amely már is megvalósította az Európai Uniónak a 2000. évi lisszaboni csúcsertekezletén hozott Lisszaboni Egyezmény elnevezésű határozatot**, amely szerint egy nagyszabású 10 éves gazdaságfejlesztési program keretében 2010-re az EU a világ legversenyképesebb tudásalapú gazdasága akar lenni. A többieknek nincs más dolguk, mint a finn példa követése. A táblázat mutatja, hogy **Svédország, Dánia és Norvégia** sincs messze az első helyezettektől.

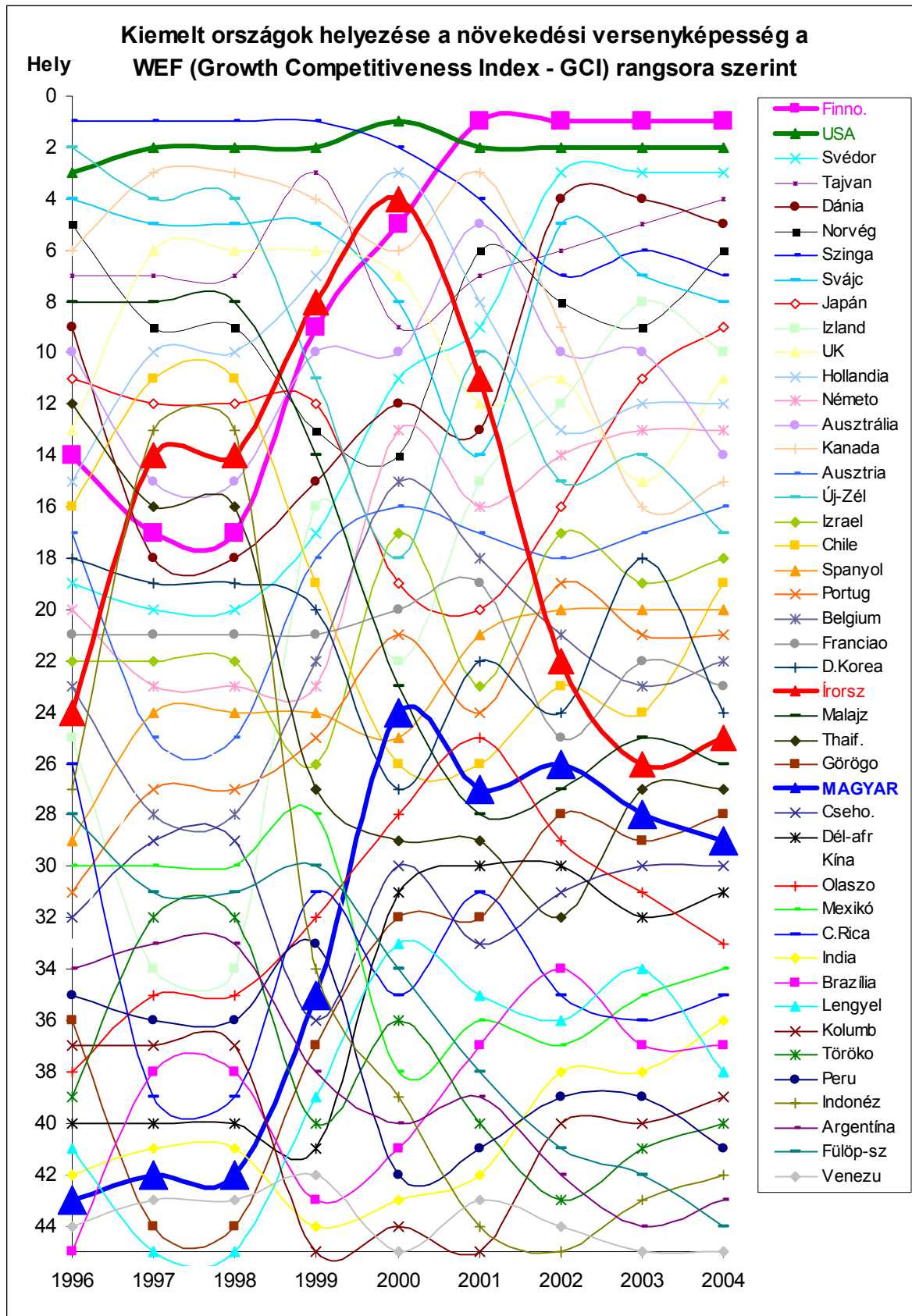
Meglepő, hogy Írország 2000 óta mennyire hátra került a World Economic Forum indexének a pontozásában – hiszen 2000-ben még a 4-ik volt és 2004-re már a 25-ik helyre került ebben a redukált névsorban is. Ez inkább tűnik rossz viccnek, mint valóságnak és mutatja, hogy itt elvi-szemléletbeli problémák is vannak.

A táblázat számait a **2-6. ábra** szemlélteti. Befejezésképpen pedig a **2-7. ábra** már csak a magyar versenyképesség alakulását szemlélteti kinagyítva.

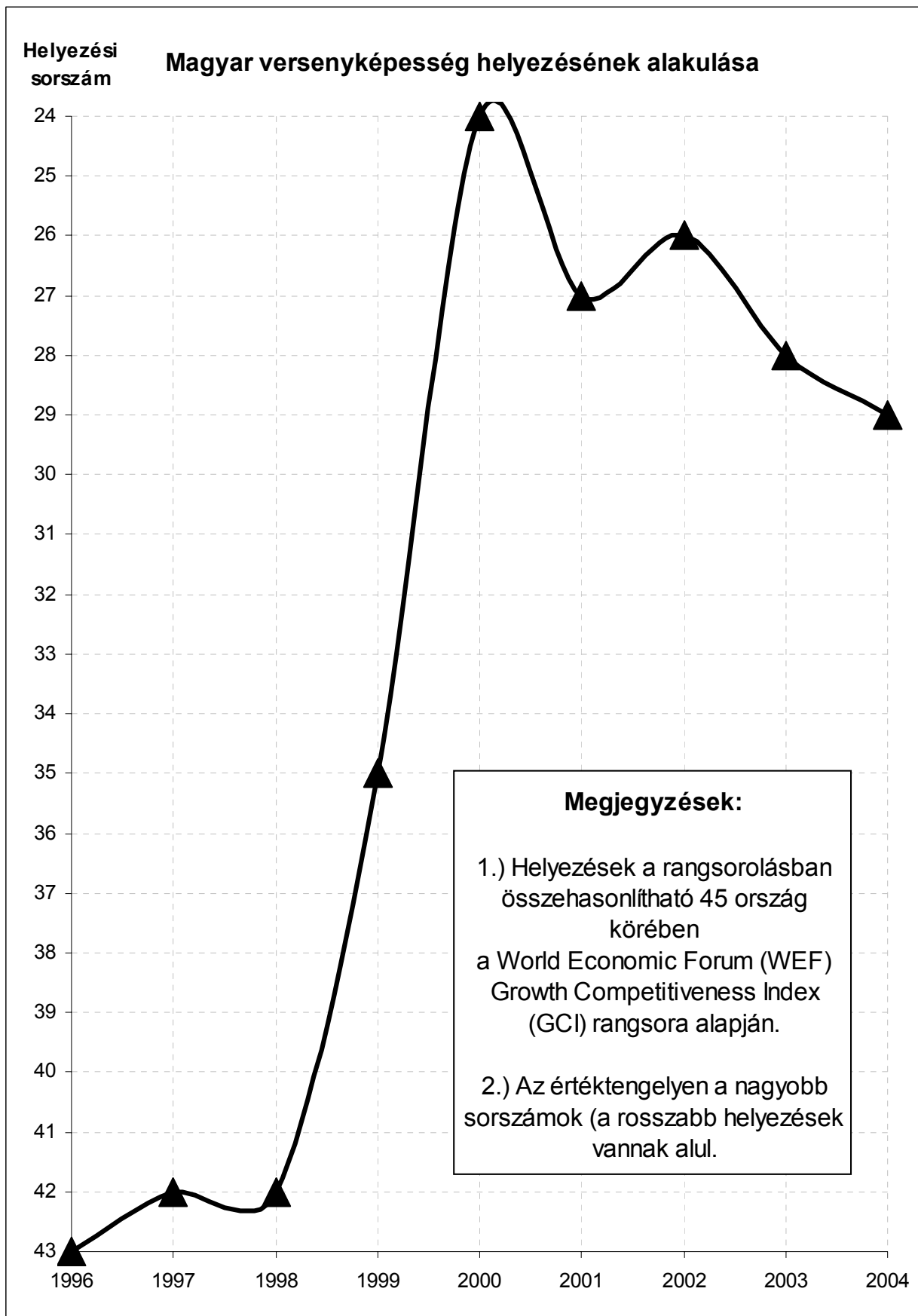
2-2. táblázat

Gazdasági növekedési versenyképesség helyezési sorszámai									
a teljes idősorú 45 országra a WEF Growth Competitiveness Index (GCI) helyezései alapján									
Országok 2004. évi sorrendben	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Finno.	14	17	17	9	5	1	1	1	1
USA	3	2	2	2	1	2	2	2	2
Svédor	19	20	20	17	11	9	3	3	3
Tajvan	7	7	7	3	9	7	6	5	4
Dánia	9	18	18	15	12	13	4	4	5
Norvég	5	9	9	13	14	6	8	9	6
Szinga	1	1	1	1	2	4	7	6	7
Svájc	4	5	5	5	8	14	5	7	8
Japán	11	12	12	12	19	20	16	11	9
Izland	25	34	34	16	22	15	12	8	10
UK	13	6	6	6	7	12	11	15	11
Hollandia	15	10	10	7	3	8	13	12	12
Németo	20	23	23	23	13	16	14	13	13
Ausztrália	10	15	15	10	10	5	10	10	14
Kanada	6	3	3	4	6	3	9	16	15
Ausztria	17	25	25	18	16	17	18	17	16
Új-Zél	2	4	4	11	18	10	15	14	17
Izrael	22	22	22	26	17	23	17	19	18
Chile	16	11	11	19	26	26	23	24	19
Spanyol	29	24	24	24	25	21	20	20	20
Portug	31	27	27	25	21	24	19	21	21
Belgium	23	28	28	22	15	18	21	23	22
Franciao	21	21	21	21	20	19	25	22	23
D.Korea	18	19	19	20	27	22	24	18	24
Írorsz	24	14	14	8	4	11	22	26	25
Malajz	8	8	8	14	23	28	27	25	26
Thaif.	12	16	16	27	29	29	32	27	27
Görögo	36	44	44	37	32	32	28	29	28
Magyaro	43	42	42	35	24	27	26	28	29
Cseho.	32	29	29	36	30	33	31	30	30
Dél-afr	40	40	40	41	31	30	30	32	31
Kína	33	26	26	29	37	34	33	33	32
Olaszo	38	35	35	32	28	25	29	31	33
Mexikó	30	30	30	28	38	36	37	35	34
C.Rica	26	39	39	31	35	31	35	36	35
India	42	41	41	44	43	42	38	38	36
Brazília	45	38	38	43	41	37	34	37	37
Lengyel	41	45	45	39	33	35	36	34	38
Kolumb	37	37	37	45	44	45	40	40	39
Töröko	39	32	32	40	36	40	43	41	40
Peru	35	36	36	33	42	41	39	39	41
Indonéz	27	13	13	34	39	44	45	43	42
Argentína	34	33	33	38	40	39	42	44	43
Fülöp-sz	28	31	31	30	34	38	41	42	44
Venezu	44	43	43	42	45	43	44	45	45

2-6. ábra

2-7. ábra

A 2-6. ábra szemlélteti, hogy 1999-2000. években igen nagyot (a 43-ik helyről a 24-ik helyre) javult a magyar gazdasági versenyképesség nemzetközi helyezése. Még 2001-2002. években is a 2000. évi csúcstérték közelében maradt, de a gazdasági versenyképességünk a kormányváltás után határozottan lefelé tendál a többi országhoz viszonyítva.

Világgazdasági versenyképesség az IMD szerint

Az International Institute for Management Development (IMD) a világgazdasági versenyképességet sok országra felmérő, valamint világrangsort készítő és publikáló egyik nagy szervezet. A neve magyarul a Nemzetközi Menedzser Továbbképző Intézet névvel közelíthető.

Az IMD International székhelye a svájci Lausanne. Az intézetet 1990 januárjában alapították a Genovában. Az IMD jogutóda az 1946-ban az **Alcan** által alapított independent business schools (IMI) és a Lausanne-ben 1957-ben a **Nestlé** által alapított IMEDE intézményeknek. A vállalati gyökerű IMD tehát üzleti (nem pedig nonprofit) jelleggel működik – elsősorban a fizetőképes nagyvállalatok és más megrendelők számára. Az üzleti szolgáltatási jelleg miatt a honlap elég kevés adatot közöl szabad elérhetőséggel.

A jelenlegi honlapja szerint – az IMD **60 nemzetgazdaságot elemez 323 kritérium alapján** és 55 partnerintézete van szerte a világon. Az alábbiakban a honlapjukon elérhető (sajtóközleményként publikált) a legátfogóbb indexadatokat szerepeltetjük.

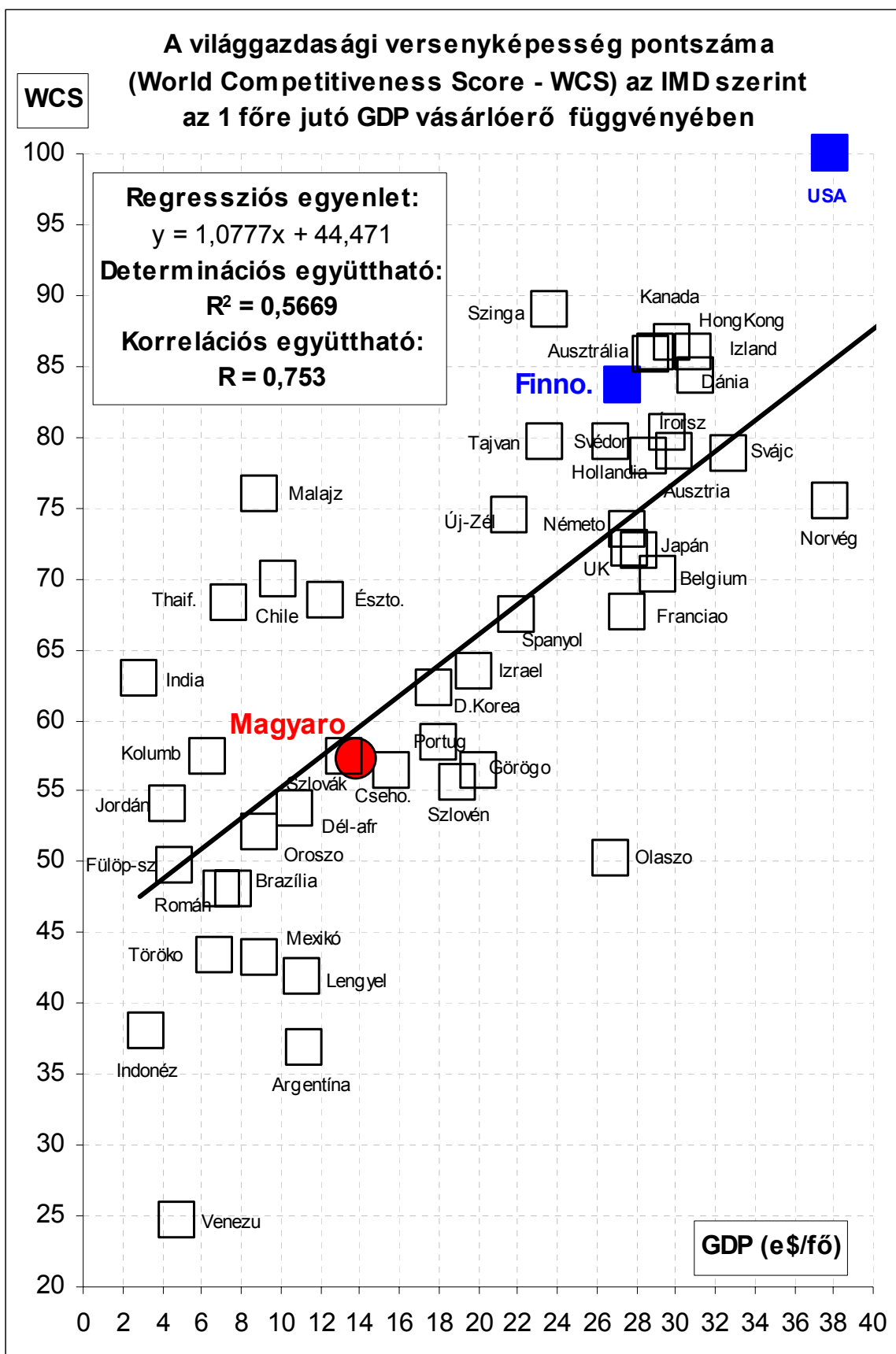
A **2-3. táblázat** adja meg az IMD által a világgazdasági versenyképesség (angolul: World Competitiveness Score, és WCS rövidítésű index) helyezési sorszámaira és a 2004. évi pontszámára publikált adatokat.

A **2-8. ábra** átfogóan szemlélteti a legfontosabb tényeket és összefüggéseket a 2004. évre publikált világgazdasági versenyképesség ábrázolásával az 1 főre jutó GDP-vásárlóerő függvényében. Az ábra – a magyar helyezés kiemelése mellett – feltűnően mutatja Finnország és USA helyét is. A **2-9. ábra** a szokásos módon a trendeltéréseket szemlélteti pozitív eltéréssel jelezve a trendvonal fölé eső adatpontok relatív eltéréseit, negatívvá pedig a trendvonal alá eső adatpontok trendeltéréseit.

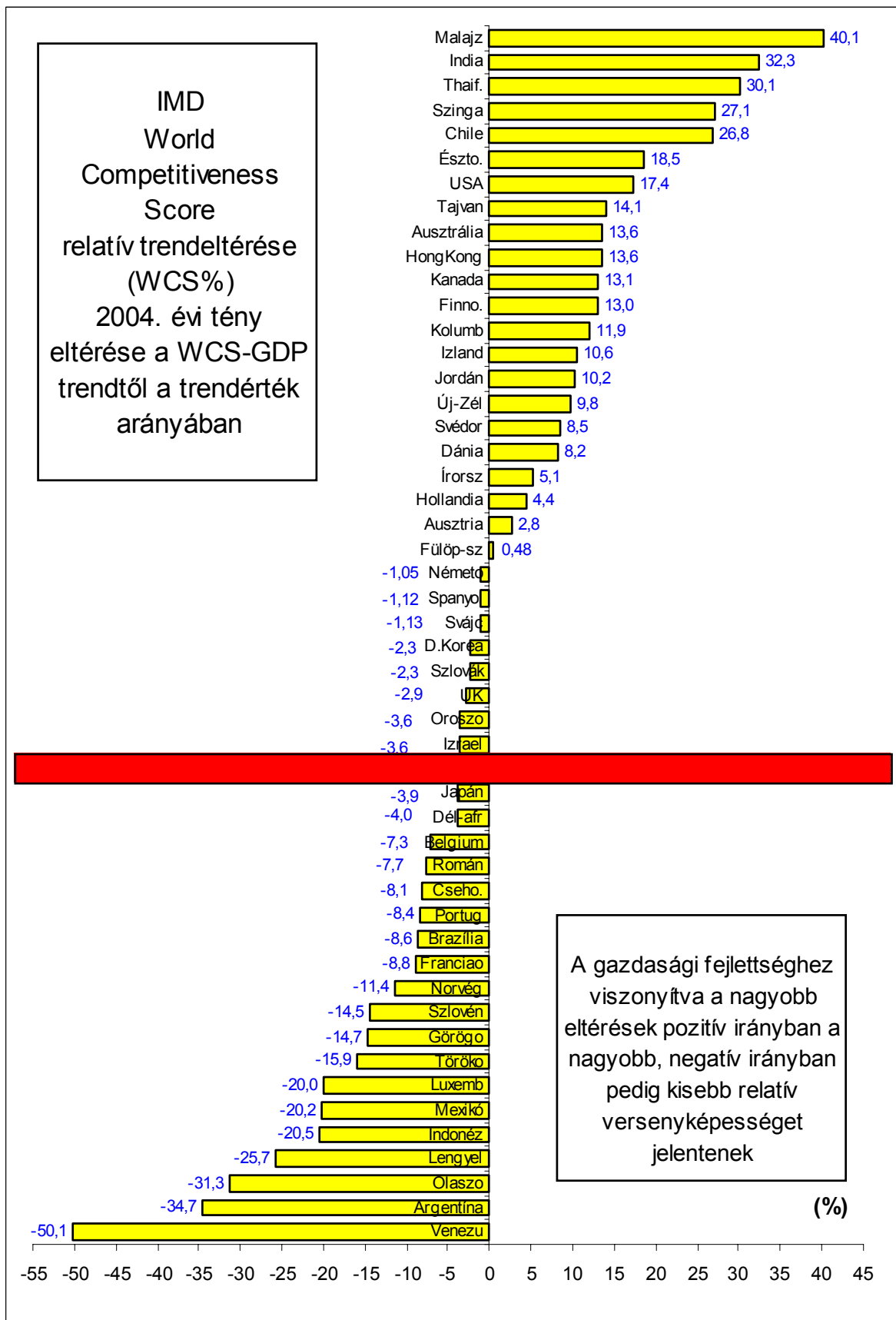
2-3. táblázat

Világ gazdasági versenyképesség az International Institute for Management Development (IMD) (World competitiveness Score - WCS) pontszámai alapján							
Ország	Helyezési sorszám		Pontszám	Ország	Helyezési sorszám		Pontszám
	Év:	2003	2004		2004	Év:	2003
USA	1	1	100,00	Franciao	23	26	67,67
Szinga	4	2	89,01	Spanyol	27	27	67,41
Kanada	6	3	86,63	Izrael	33	28	63,46
Ausztrália	7	4	86,05	India	50	29	62,97
Izland	8	5	86,02	D.Korea	37	30	62,20
HongKong	10	6	85,77	Portug	39	31	58,49
Dánia	5	7	84,38	Szlovák	46	32	57,46
Finno.	3	8	83,64	Kolumb	45	33	57,37
Luxemb	2	9	83,08	Magyaro	34	34	57,21
Írorsz	11	10	80,30	Cseho.	35	35	56,44
Svédor	12	11	79,58	Görögo	42	36	56,35
Tajvan	17	12	79,54	Szlovén	40	37	55,50
Ausztria	14	13	78,93	Jordán	48	38	54,13
Svájc	9	14	78,81	Dél-afr	47	39	53,79
Hollandia	13	15	78,61	Oroszo	54	40	52,14
Malajz	21	16	75,92	Olaszo	41	41	50,31
Norvég	15	17	75,47	Fülöp-sz	49	42	49,67
Új-Zél	16	18	74,39	Brazília	52	43	48,13
Németo	20	19	73,44	Román	51	44	48,00
UK	19	20	72,19	Töröko	56	45	43,46
Japán	25	21	71,92	Mexikó	53	46	43,24
Belgium	18	22	70,32	Lengyel	55	47	41,95
Chile	26	23	69,90	Indonéz	57	48	38,10
Észto.	22	24	68,43	Argentína	58	49	36,94
Thaif.	30	25	68,24	Venezu	59	50	24,75

2-8. ábra

2-9. ábra

Az IMD szerint az USA messze kiemelkedően az első helyen áll, Finnország pedig a 2003. évi 3-ik helyezésről 2004-re a 8-ik helyre csúszott vissza itt. **Ez erős ellentétben a van a World Economic Forum rangsorával**, amely szerint a finn gazdasági versenyképesség az 1996. évi 14. helyről 2001-re az első helyre tornázta fel magát, és azóta is az 1. helyen tanyázik – lekörözve az Egyesült Államokat is.

Írország itt is elég hátul van. 2004-ben a 10. helyen. Ez is nagy ellentétben van a World Economic Forum rangsorával, amely szerint (a 2000-ben még a 4-ik helyezésű) **Írország** 2004-ben a 25-ik helyen áll. Ez is mutatja, hogy itt elvisszemléletbeli problémák is vannak.

Magyarország 2003-04. években egyaránt **34-ik helyezésű** ebben az 50 országra redukált körben – ahol kihagytuk a nem független országokat, többek között a német és kínai tartományokat, amelyek helyezései szerepelnek az IMD eredeti rangsorolásában, de megzavarják a koherens idősorok képzését és vizsgálatát.

A magyar versenyképesség az IMD szerint némileg kisebb, mint ami az országok e körére levezett nemzetközi trend egyenletéből és a hazai GDP-vásárlóerő értékéből trendértékként adódna (a 3-8. ábrán feltüntetett egyenlet szerint). A trendeltérés nem nagy, (csupán -3,8), amint azt a 3-8. ábra kiemelése is szemlélteti. Ez a néhány százalékos eltérés egy ilyen bizonytalan koncepciójú, módszerű és pontozású mennyiség esetén komolyabb elemzésre nem való.

Inkább csak a trendekre és a nagyságrendekre érdemes figyelni. A kis eltérések azért sem érdemelnek nagy figyelmet, mert a két nagy nemzetközi rangsoroló szervezet eredményei között is igen nagy eltérések adódnak, amint erre az előzőekben rámutattunk.

A versenyképesség összefoglaló áttekintése a különféle indexek szerint

Az alábbiakban egy rövid áttekintést adunk a világgazdasági versenyképesség indexeiről és az azzal összefüggő felkészültségi (e-readiness és a Networked Readiness) indexek alakulásáról. Az egyik táblázatféleség az országneveket sorolja fel a helyezési sorszámok szerinti sorrendben. Ekkor a helyezési sorrendet az

országneveket megelőző (első) oszlopban levő számok mutatják. A másik táblázatféleség az országokat az elnevezésük szerinti abc sorrendben sorolja fel és az egyes évekre vonatkozó oszlopokban tünteti fel a helyezési sorszámokat. Ez a táblázat országok szerinti gyors kikeresést és áttekintést könnyíti meg.

A **2-4a. táblázat** a világgazdasági versenyképesség indexek szerinti (jó) helyezések sorrendjében sorolja fel az első 50 helyezésű országokat három rangsoroló intézmény, vagyis

- **az Institute for Management Development (IMD) intézmény World Competitiveness Score (WCS)**
- **a World Economic Forum (WEF) szervezet**
 - Growth Competitiveness Index (GCI), vagyis a makroökonómiai növekedési versenyképesség,
 - Business Competitiveness Index (BCI), vagyis a gazdasági (mikroökonómiai) versenyképesség,
 - Networked Readiness Index (NRI), vagyis a hálózati felkészültség,
- **Economist Intelligence Unit (EIU) e-readiness indexe (ERI), vagyis elektronikai felkészültség**

indexei szerint elért rangsorolás sorrendjében. Az IMD minősítései csak 50 országra vonatkoznak, ezért az 50 feletti sorszámú sorokban IMD szerinti minősítés nincs. Még több hiány van az előbbi folytatását jelentő **2-4b. táblázat** soriban, amelyek a kisebb versenyképességű országokat sorolja fel az 53-ik sorszámtól kezdve.

A táblázat barna háttérszínekkel jelzi az EU15 tagországait, kézzel a 2004 májusában az EU15-höz tartozó tagországokat és zölddel a csatlakozásra váró Romániát és Bulgáriát. A színek jó áttekintést adnak a régi és az új tagországok csoportjainak az átlagos versenyképességéről és annak a szóródásáról is.

A **2-5a. táblázat** és annak a folytatásaként a **2-5b. táblázat** az országok szerinti gyors kikeresés céljából sorolja fel abc szerinti sorrendben az országokat – az egyes évekre vonatkozó oszlopokban tüntetve fel a helyezési sorszámokat.

2-4a. táblázat

A világgazdasági versenyképesség indexei a (jó) helyezések sorrendjében					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Sorrend	2004	2004	2004	2004	2004
1	USA	Finno.	USA	USA	Dánia
2	Szinga	USA	Finno.	Szinga	UK
3	Kanada	Svédor	Németo	Finno.	Svédor
4	Ausztrália	Tajvan	Svédor	Svédor	Norvég
5	Izland	Dánia	Svájc	Dánia	Finno.
6	HongKong	Norvég	UK	Kanada	USA
7	Dánia	Szinga	Dánia	Svájc	Szinga
8	Finno.	Svájc	Japán	Norvég	Hollandia
9	Luxemb	Japán	Hollandia	Ausztrália	HongKong
10	Írorsz	Izland	Szinga	Izland	Svájc
11	Svédor	UK	HongKong	Németo	Kanada
12	Tajvan	Hollandia	Franciao	Japán	Ausztrália
13	Ausztria	Németo	Ausztrália	Hollandia	Németo
14	Svájc	Ausztrália	Belgium	Luxemb	D.Korea
15	Hollandia	Kanada	Kanada	UK	Ausztria
16	Malajz	Ausztria	Ausztria	Izrael	Írorsz
17	Norvég	Uj-Zél	Tajvan	Tajvan	Belgium
18	Uj-Zél	Izrael	Uj-Zél	HongKong	Franciao
19	Németo	Észto.	Izland	Franciao	Uj-Zél
20	UK	HongKong	Norvég	D.Korea	Tajvan
21	Japán	Chile	Izrael	Ausztria	Spanyol
22	Belgium	Spanyol	Írorsz	Írorsz	Izrael
23	Chile	Portug	Malajz	Uj-Zél	Olaszo
24	Észto.	Luxemb	D.Korea	Belgium	Portug
25	Thaif.	Belgium	Dél-af	Észto.	Japán
26	Franciao	Franciao	Spanyol	Malajz	Észto.
27	Spanyol	Írorsz	Észto.	Málta	Görögo
28	Izrael	D.Korea	Arab Emír	Olaszo	Cseho.
29	India	Malajz	Chile	Spanyol	Chile
30	D.Korea	Málta	India	Szlovén	MAGYAR
31	Portug	Szlovén	Szlovén	Portug	Szlovén
32	Szlovák	Thaif.	Tunézi	Chile	Dél-af
33	Kolumb	Jordán	Portug	Cseho.	Malajz
34	MAGYAR	Litván	Olaszo	Görögo	Lettor
35	Cseho.	MAGYAR	Cseho.	Lettor	Brazília
36	Görögo	Görögo	Litván	MAGYAR	Lengyel
37	Szlovén	Cseho.	Thaif.	Dél-af	Argentína
38	Jordán	Dél-af	Brazília	Thaif.	Litván
39	Dél-af	Tunézi	Szlovák	Brazília	Szlovák
40	Oroszo	Szlovák	Bahrein	Tunézi	Mexikó
41	Olaszo	Lettor	Görögo	Szlovák	Kolumb
42	Fülöp-sz	Botswana	MAGYAR	Litván	Bulgária
43	Brazília	Kína	Jordán	Mauríc	Thaif.
44	Román	Olaszo	Indonéz	Mexikó	Venezu
45	Töröko	Mexikó	Ciprus	India	Töröko
46	Mexikó	Mauríc	Marokkó	Jordán	India
47	Lengyel	C.Rica	Kína	Lengyel	Peru
48	Indonéz	Trinid	C.Rica	Horvátó.	Szaúd.A
49	Argentína	Namíbia	Lettor	C.Rica	Fülöp-sz
50	Venezu	Salvador	Málta	Argentína	Román
51		Uruguay	Namíbia	Kína	Egyipt
52		India	Töröko	Trinid	Kína

2-4b. táblázat (folytatás)

A világgazdasági versenyképesség indexei a (jó) helyezések sorrendjében					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Sorrend	2004	2004	2004	2004	2004
53		Marokkó	Maurícó	Jamaica	Srí Lanka
54		Brazília	Jamaica	Uruguay	Ukrajna
55		Panama	Mexikó	Botswana	Oroszo
56		Lengyel	Román	Töröko	Ecuador
57		Bulgária	Lengyel	Dom.Közt.	Írán
58		Horváto.	Kolumb	Panama	Nigéria
59		Egyipt	Trinid	Namíbia	Indonéz
60		Román	Panama	Kolumb	Vietnam
61		Kolumb	Oroszo	Román	Algir
62		Töröko	Botswana	Salvador	Pakiszt
63		Jamaica	Kenya	Oroszo	Kazah
64		Peru	Ghana	Marokkó	Azerba
65		Ghana	Salvador	Egyipt	
66		Indonéz	Egyipt	Srí Lanka	
67		Oroszo	Gambia	Bulgária	
68		Algir	Srí Lanka	Vietnam	
69		Dom.Közt.	Ukrajna	Fülöp-sz	
70		Srí Lanka	Fülöp-sz	Peru	
71		Argentína	Uganda	Tanzán	
72		Gambia	Horváto.	Venezu	
73		Fülöp-sz	Pakiszt	Indonéz	
74		Vietnam	Argentína	Ghana	
75		Kenya	Bulgária	Macedón	
76		Uganda	Peru	Pakiszt	
77		Tanzán	Uruguay	Szerb.M.	
78		Guatem	Zambia	Ukrajna	
79		Zambia	Vietnam	Nigéria	
80		Macedón	Dom.Közt.	Uganda	
81		Venezu	Nigéria	Szeneg	
82		Ukrajna	Zimbab	Gambia	
83		Malawi	Macedón	Kamerun	
84		Mali	Malawi	Kenya	
85		Szerb.M.	Szerb.M.	Zambia	
86		Ecuador	Guatem	Guatem	
87		Pakiszt	Madaga	Algir	
88		Mozamb	Venezu	Malawi	
89		Nigéria	Algir	Ecuador	
90		Nicara	Tanzán	Bolívia	
91		Madaga	Mali	Paraguay	
92		Honduras	Grúzia	Madaga	
93		Bolívia	Bosznia H.	Banglades	
94		Zimbab	Ecuador	Nicara	
95		Paraguay	Banglades	Zimbab	
96		Etiópia	Mozamb	Mali	
97		Banglades	Honduras	Mozamb	
98		Angola	Paraguay	Honduras	
99		Csád	Etiópia	Angola	
100			Nicara	Haiti	
101			Bolívia	Etiópia	
102			Csád	Csád	
103			Angola		

2-5a. táblázat

Az ábécé szerint névsorba rendezett országok világgazdasági versenyképességének helyezési sorszáma					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Ország	2004	2004	2004	2004	2004
Algír	--	68	89	87	61
Angola	--	98	103	99	--
Arab Emír	--	--	28	--	--
Argentína	49	71	74	50	37
Ausztrália	4	14	13	9	12
Ausztria	13	16	16	21	15
Bahrein	--	--	40	--	--
Banglades	--	97	95	93	--
Belgium	22	25	14	24	17
Bolívia	--	93	101	90	--
Bosznia H.	--	--	93	--	--
Botswana	--	42	62	55	--
Brazília	43	54	38	39	35
Bulgária	--	57	75	67	42
C. Rica	--	47	48	49	--
Chile	23	21	29	32	29
Ciprus	--	--	45	--	--
Csád	--	99	102	102	--
Cseho.	35	37	35	33	28
D. Korea	30	28	24	20	14
Dánia	7	5	7	5	1
Dél-afr	39	38	25	37	32
Dom. Közt.	--	69	80	57	--
Ecuador	--	86	94	89	56
Egyipt	--	59	66	65	51
Észto.	24	19	27	25	26
Etiópia	--	96	99	101	--
Finno.	8	1	2	3	5
Franciao	26	26	12	19	18
Fülöp-sz	42	73	70	69	49
Gambia	--	72	67	82	--
Ghana	--	65	64	74	--
Görögo	36	36	41	34	27
Grúzia	--	--	92	--	--
Guatem	--	78	86	86	--
Hollandia	15	12	9	13	8
Honduras	--	92	97	98	--
HongKong	6	20	11	18	9
Horváto.	--	58	72	48	--
India	29	52	30	45	46
Indonéz	48	66	44	73	59
Írorsz	10	27	22	22	16
Izland	5	10	19	10	--
Izrael	28	18	21	16	22
Jamaica	--	63	54	53	--
Japán	21	9	8	12	25
Jordán	38	33	43	46	--
Kanada	3	15	15	6	11
Kenya	--	75	63	84	--
Kína	--	43	47	51	52
Kolumb	33	61	58	60	41
Lengyel	47	56	57	47	36

2-5b. táblázat (folytatás)

Az ábécé szerint névsorba rendezett országok világgazdasági versenyképességének helyezési sorszáma					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Ország	2004	2004	2004	2004	2004
Lettor	--	41	49	35	34
Litván	--	34	36	42	38
Macedón	--	80	83	75	--
Madaga	--	91	87	92	--
MAGYAR	34	35	42	36	30
Malajz	16	29	23	26	33
Malawi	--	83	84	88	--
Mali	--	84	91	96	--
Málta	--	30	50	27	--
Marokkó	--	53	46	64	--
Mauríc	--	46	53	43	--
Mexikó	46	45	55	44	40
Mozamb	--	88	96	97	--
Namíbia	--	49	51	59	--
Németo	19	13	3	11	13
Nicara	--	90	100	94	--
Nigéria	--	89	81	79	58
Norvég	17	6	20	8	4
Olaszo	41	44	34	28	23
Oroszo	40	67	61	63	55
Pakiszt	--	87	73	76	62
Panama	--	55	60	58	--
Paraguay	--	95	98	91	--
Peru	--	64	76	70	47
Portug	31	23	33	31	24
Román	44	60	56	61	50
Salvador	--	50	65	62	--
Spanyol	27	22	26	29	21
Srí Lanka	--	70	68	66	53
Svájc	14	8	5	7	10
Svédor	11	3	4	4	3
Szerb.M.	--	85	85	77	--
Szinga	2	7	10	2	7
Szlovák	32	40	39	41	39
Szlovén	37	31	31	30	31
Tajvan	12	4	17	17	20
Tanzán	--	77	90	71	--
Thaif.	25	32	37	38	43
Töröko	45	62	52	56	45
Trinid	--	48	59	52	--
Tunézi	--	39	32	40	--
Uganda	--	76	71	80	--
Új-Zél	18	17	18	23	19
UK	20	11	6	15	2
Ukrajna	--	82	69	78	54
Uruguay	--	51	77	54	--
USA	1	2	1	1	6
Venezu	50	81	88	72	44
Vietnam	--	74	79	68	60
Zambia	--	79	78	85	--
Zimbab	--	94	82	95	--

A táblázatok jól szemléltetik Magyarországnak a különféle versenyképességi indexek szerinti helyezéseit a 2004. évre. Hazánk a legjobb (30-ik) helyezést az elektronikai felkészültség terén kapta. Utána az IMD által adott 34. helyezés a legjobb. A WEF szerint pontozásban a globális makroökonómiai gazdasági növekedési versenyképességünk a 35. helyezéshez volt elég. Még rosszabb (a 42-ik) a mikroökonómiai gazdasági (vállalati, üzleti) növekedési versenyképességünk a WEF szerint. A hálózati felkészültségben is rosszabb (36-ik) helyezést kaptunk a WEF, mint az EIU pontozásában.

A világgazdasági versenyképességünk helyezései az EU25 tagországai körében

A **2-6. táblázat** az EU25 tagországait sorolja fel három nemzetközi rangsoroló intézmény, vagyis

1. az Institute for Management Development (IMD) intézmény World Competitiveness Score (WCS)
2. a World Economic Forum (WEF) szervezet
 - Growth Competitiveness Index (GCI), vagyis a makroökonómiai növekedési versenyképesség,
 - Business Competitiveness Index (BCI), vagyis a gazdasági (mikroökonómiai) versenyképesség,
 - Networked Readiness Index (NRI), vagyis a hálózati felkészültség,
3. Economist Intelligence Unit (EIU) e-readiness indexe (ERI), vagyis elektronikai felkészültség

indexei szerint elért rangsorolás sorrendjében.

A **2-7. táblázat** az országok szerinti gyors kikeresés céljából sorolja fel abc szerinti sorrendben az országokat – az egyes évekre vonatkozó oszlopokban tüntetve fel a helyezési sorszámokat. Mindkét tábla sorszáma az európai helyezési sorszámokat adja meg.

A táblák szerint Magyarország (a legjobbak felől számítva) a 16-ik helyezést érte el az IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe szerint. Az Economist Intelligence Unit e-readiness indexe szerint a 17-ik helyezést kaptuk ezen országok körében. World Economic Forumtól kapott helyezési sorszámok is magasak (a GCI-re 18., a BCI-re 20., és az NRI-re 22.).

2-6. táblázat

A világgazdasági versenyképesség indexe szerinti helyezések az EU25 tagországaira a (jó) helyezés alapján					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Sorrend	2004	2004	2004	2004	2004
1	Dánia	Finno.	Finno.	Finno.	Dánia
2	Finno.	Svédor	Németo	Svédor	UK
3	Luxemb	Dánia	Svédor	Dánia	Svédor
4	Írorsz	UK	UK	Németo	Finno.
5	Svédor	Hollandia	Dánia	Hollandia	Hollandia
6	Ausztria	Németo	Hollandia	Luxemb	Németo
7	Hollandia	Ausztria	Franciao	UK	Ausztria
8	Németo	Észto.	Belgium	Franciao	Írorsz
9	UK	Spanyol	Ausztria	Ausztria	Belgium
10	Belgium	Portug	Írorsz	Írorsz	Franciao
11	Észto.	Luxemb	Spanyol	Belgium	Spanyol
12	Franciao	Belgium	Észto.	Észto.	Olaszo
13	Spanyol	Franciao	Szlovén	Málta	Portug
14	Portug	Írorsz	Portug	Olaszo	Észto.
15	Szlovák	Málta	Olaszo	Spanyol	Görögo
16	MAGYAR	Szlovén	Cseho.	Szlovén	Cseho.
17	Cseho.	Litván	Litván	Portug	MAGYAR
18	Görögo	MAGYAR	Szlovák	Cseho.	Szlovén
19	Szlovén	Görögo	Görögo	Görögo	Lettor
20	Olaszo	Cseho.	MAGYAR	Lettor	Lengyel
21	Lengyel	Szlovák	Ciprus	MAGYAR	Litván
22		Lettor	Lettor	Szlovák	Szlovák
23		Olaszo	Málta	Litván	
24		Lengyel	Lengyel	Lengyel	
25					

A három nemzetközi rangsoroló intézmény pontozása, illetve rangsorolása tehát nem nagyon tér el egymástól, ami azt jelenti, hogy Magyarország világgazdasági versenyképessége Európai Unióban elég rossz – legalább is abban a vonatkozásokban, amelyek szerint e rangsoroló intézmények pontoznak. Ha a rangsorolásoknál – egy output oldali megközelítés keretében többek között – nagyobb súllyal szerepelne

- a külgazdasági mérleg, pontosabban az éves külkereskedelmi és a folyó évi fizetési mérleg egyenlegének aránya a GDP-re vetítve;
- a bruttó vagy még inkább a nettó külgazdasági adósság vagy követelés, amely a külgazdaság eredmények hosszú távú összegzéséből adódik;
- a nemzetközi cserearányok és azok változásainak az elemzése,

akkor feltehetően még rosszabb besorolásokat kapnánk a nemzetközi összehasonlításokban.

2-7. táblázat

Az ábécé szerint névsorba rendezett EU25 tagországok világgazdasági versenyképességének helyezési sorszáma					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Ország	2004	2004	2004	2004	2004
EU15 tagországai					
Ausztria	6	7	9	9	7
Belgium	10	12	8	11	9
Dánia	1	3	5	3	1
Finno.	2	1	1	1	4
Franciao	12	13	7	8	10
Görögo	18	19	19	19	15
Hollandia	7	5	6	5	5
Írorsz	4	14	10	10	8
Luxemb	3	11	--	6	--
UK	9	4	4	7	2
Németo	8	6	2	4	6
Olaszo	20	23	15	14	12
Portug	14	10	14	17	13
Spanyol	13	9	11	15	11
Svédor	5	2	3	2	3
EU15-höz 2004-ben csatlakozó országok					
Cseho.	17	20	16	18	16
Észto.	11	8	12	12	14
Lengyel	21	24	24	24	20
Lettor	--	22	22	20	19
Litván	--	17	17	23	21
MAGYAR	16	18	20	21	17
Szlovák	15	21	18	22	22
Szlovén	19	16	13	16	18
Ciprus	--	--	21	--	--
Málta	--	15	23	13	--

Versenyképesség az EU-hoz csatlakozott/csatlakozó 8+2 exszocialista országra

Tovább szűkítve a vizsgált országok körét – a **2-8. táblázat** az EU-hoz 2004-ben csatlakozott 8 országra +2 csatlakozásra váró országra (Romániára és Bulgáriára) adja meg a világgazdasági versenyképességünk sorrendjét a három nemzetközi rangsoroló intézmény indexei szerint elért rangsorolás sorrendjében.

A **2-9. táblázat** abc szerinti sorrendben sorolja fel az országokat – az egyes évekre vonatkozó oszlopokban tüntetve fel a helyezési sorszámokat. Mindkét táblázat a 10 exszocialista ország csoportján belüli helyezésekre adja meg a sorszámokat.

2-8. táblázat

A világgazdasági versenyképesség index az EU-hoz csatlakozott és csatlakozásra váró (8+2) volt szocialista országra a (jó) helyezések alapján					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Sorrend	2004	2004	2004	2004	2004
1	Észto.	Észto.	Észto.	Észto.	Észto.
2	Szlovák	Szlovén	Szlovén	Szlovén	Cseho.
3	MAGYAR	Litván	Cseho.	Cseho.	MAGYAR
4	Cseho.	MAGYAR	Litván	Lettor	Szlovén
5	Szlovén	Cseho.	Szlovák	MAGYAR	Lettor
6	Román	Szlovák	MAGYAR	Szlovák	Lengyel
7	Lengyel	Lettor	Lettor	Litván	Litván
8		Lengyel	Román	Lengyel	Szlovák
9		Bulgária	Lengyel	Román	Bulgária
10		Román	Bulgária	Bulgária	Román

2-9. táblázat

Az ábécé szerint névsorba rendezett az EU-hoz csatlakozott és csatlakozásra váró (8+2) volt szocialista országok világgazdasági versenyképességének helyezési sorszáma					
Forrás és index	IMD World Competitiveness Score (WCS) indexe	World Economic Forum (WEF) indexei			Elektronikai felkészültség (readiness) indexe (Economist EIU-ERI)
		Növekedési versenyképesség (GCI)	Gazdasági versenyképesség (BCI)	Hálózati felkészültség (NRI)	
Ország/Év	2004	2004	2004	2004	2004
Cseho.	4	5	3	3	2
Észto.	1	1	1	1	1
Lengyel	7	8	9	8	6
Lettor	--	7	7	4	5
Litván	--	3	4	7	7
MAGYAR	3	4	6	5	3
Szlovák	2	6	5	6	8
Szlovén	5	2	2	2	4
Bulgária	--	9	10	10	9
Román	6	10	8	9	10

Ebben az országkörben Magyarország az IMD és az EIU minősítése szerint ért el legjobb eredményt, de azok is csak a 3. helyezéshez lettek elegendőek. Ebben a körben legrosszabb (6-ik) a helyezésünk a World Economic Forum (WEF) Business Competitiveness Index (BCI), vagyis a gazdasági (mikroökonómiai) versenyképesség terén. A táblázatok azt is mutatják, hogy Lengyelországot legtöbb index esetén igen hátrakerült. Lengyelországot az IMD-WCS index és a WEF-BCI index tekintetében még Románia is megelőzte annak ellenére, hogy egyébként ez a két csatlakozásra váró ország legtöbb esetben az utolsó két helyet foglalja el.

MELLÉKLET: KIEGÉSZÍTŐ TÁBLÁK ÉS ÁBRÁK

A tanulmány készítése során jóval több tábla és ábra keletkezett, mint amit az eddigiekben bemutatunk. Az összes ilyen tábla és ábra bemutatására területi okokból nincs mód, de azok közül a leglényegesebbeket kiemeltük és e mellékletbe tettük a rangsoroló intézmények szerinti csoportosításban.

Konkrétabban ez a melléklet

1. IMD: World Competitiveness Score (WCS)
2. World Economic Forum (WEF): GCI, BCI, NRI

szervezetek indexeinek részletesebb tartalmát vagy a sok országra kiterjesztett részletező adatait mutatja be táblákkal és grafikonokkal – a magyarázó szöveg nélkül.

Magyarázat azért sem szükséges, mert az eddig bemutatott táblák és ábrák lényegi magyarázatai az itt következő táblákra és ábrákra is vonatkoztathatók.

M1. IMD: World Competitiveness Score (WCS)

M1-1. táblázat

Alapadatok és az IMD World competitiveness score (WCS) index pontértéke, trendje és trendeltérése a felmérésben szereplő országokra								
Sor-szám	Országok a WCS index nagysága szerinti sorrendben	Területi és évközi népességi adatok (KSH Stat. Évkönyv 2002)		CIA World Factbook 2004 (Frissítés: 2005.01.05)		WCS index pontértéke 2004. évre	WCS értéke a GDP/fő -WCS trendből számítva	Relatív trendeltérések a trend értékére vetítve
		Terület (ekm ²)	Népesség (Mfő)	GDP Md\$/év	GDP/fő (e\$/fő/év)			
1	USA	9 363,5	280,800	10 990	37,8	100,00	85,21	17,4
2	Szinga	0,7	4,170	109	23,7	89,01	70,01	27,1
3	Finno.	338,1	5,200	142	27,4	83,64	74,00	13,0
4	Svédor	450,0	8,930	238	26,8	79,58	73,35	8,5
5	Dánia	43,1	5,380	167	31,1	84,38	77,99	8,2
6	Kanada	9 970,6	31,410	959	29,8	86,63	76,59	13,1
7	Svájc	41,3	7,290	239	32,7	78,81	79,71	-1,1
8	Norvég	323,9	4,540	172	37,8	75,47	85,21	-11,4
9	Ausztrália	7 741,2	19,660	571	29,0	86,05	75,72	13,6
10	Izland	103,0	0,290	9	30,9	86,02	77,77	10,6
11	Németo	357,0	82,490	2 271	27,6	73,44	74,22	-1,1
12	Japán	377,8	127,400	3 582	28,2	71,92	74,86	-3,9
13	Hollandia	41,5	16,150	461	28,6	78,61	75,29	4,4
14	Luxemb	2,6	0,450	25	55,1	83,08	103,85	-20,0
15	UK	244,1	59,000	1 666	27,7	72,19	74,32	-2,9
16	Izrael	21,1	6,570	121	19,8	63,46	65,81	-3,6
17	Tajvan	36,2	22,520	529	23,4	79,54	69,69	14,1
18	HongKong	1,1	6,855	213	28,8	85,77	75,51	13,6
19	Franciao	551,5	59,480	1 661	27,6	67,67	74,22	-8,8
20	D.Korea	98,5	48,598	858	17,8	62,20	63,65	-2,3
21	Ausztria	83,9	8,050	245	30,0	78,93	76,80	2,8
22	Írorsz	70,3	3,930	116	29,6	80,30	76,37	5,1
23	Új-Zél	270,5	3,940	85	21,6	74,39	67,75	9,8
24	Belgium	30,5	10,330	299	29,1	70,32	75,83	-7,3
25	Észto.	45,2	1,360	17	12,3	68,43	57,73	18,5
26	Malajz	329,8	23,050	208	9,0	75,92	54,17	40,1
27	Olaszo	301,3	57,030	1 550	26,7	50,31	73,25	-31,3
28	Spanyol	506,0	40,550	886	22,0	67,41	68,18	-1,1
29	Szlovén	20,3	2,000	37	19,0	55,50	64,95	-14,5
30	Portug	92,0	10,370	182	18,0	58,49	63,87	-8,4
31	Chile	756,6	15,590	155	9,9	69,90	55,14	26,8
32	Cseho.	78,9	10,200	161	15,7	56,44	61,39	-8,1
33	Görögo	132,0	11,000	214	20,0	56,35	66,03	-14,7
34	Magvaro	93,0	10,160	140	13,9	57,21	59,45	-3,8
35	Dél-af	1 221,0	44,330	457	10,7	53,79	56,00	-4,0
36	Thaif.	513,1	63,430	478	7,4	68,24	52,45	30,1
37	Brazília	8 547,4	174,350	1 375	7,6	48,13	52,66	-8,6
38	Szlovák	49,0	5,380	72	13,3	57,46	58,80	-2,3
39	Mexikó	1 958,2	101,850	941	9,0	43,24	54,17	-20,2
40	India	3 287,3	1 044,150	3 033	2,9	62,97	47,60	32,3
41	Jordán	97,7	5,310	24	4,3	54,13	49,11	10,2
42	Lengyel	312,7	38,230	427	11,1	41,95	56,43	-25,7
43	Argentína	2 780,4	37,940	436	11,2	36,94	56,54	-34,7
44	Töröko	774,8	68,610	458	6,7	43,46	51,69	-15,9
45	Kolumb	1 138,9	43,820	263	6,3	57,37	51,26	11,9
46	Román	238,4	21,790	155	7,0	48,00	52,01	-7,7
47	Oroszo	17 075,4	145,540	1 282	8,9	52,14	54,06	-3,6
48	Fülöp-sz	300,0	78,990	391	4,6	49,67	49,43	0,5
49	Venezu	912,1	25,090	118	4,8	24,75	49,64	-50,1
50	Indonéz	1 904,6	217,610	759	3,2	38,10	47,92	-20,5

M2. World Economic Forum (WEF): GCI, BCI, NRI, MICI**Growth Competitiveness Index (GCI) táblái és ábrái**

M2-1a. táblázat

Hosszabb távú gazdasági növekedési versenyképesség (WEF Growth Competitiveness Index -GCI) helyezési sorszámai										
Sor- szám	Országok 2004. évi sorrendben	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
1	Finno.	16	19	19	11	6	1	1	1	1
2	USA	4	3	3	2	1	2	2	2	2
3	Svédor	21	22	22	19	13	9	3	3	3
4	Tajvan	9	8	8	4	11	7	6	5	4
5	Dánia	11	20	20	17	14	14	4	4	5
6	Norvég	7	10	10	15	16	6	8	9	6
7	Szinga	1	1	1	1	2	4	7	6	7
8	Svájc	6	6	6	6	10	15	5	7	8
9	Japán	13	14	14	14	21	21	16	11	9
10	Izland	27	38	38	18	24	16	12	8	10
11	UK	15	7	7	8	9	12	11	15	11
12	Hollandia	17	12	12	9	4	8	13	12	12
13	Németo	22	25	25	25	15	17	14	13	13
14	Ausztrália	12	17	17	12	12	5	10	10	14
15	Kanada	8	4	4	5	7	3	9	16	15
16	Arab Emír									16
17	Ausztria	19	27	27	20	18	18	18	17	17
18	Új-Zél	3	5	5	13	20	10	15	14	18
19	Izrael	24	24	24	28	19	24	17	20	19
20	Észto.						29	27	22	20
21	HongKong	2	2	2	3	8	13		24	21
22	Chile	18	13	13	21	28	27	24	28	22
23	Spanyol	32	26	26	26	27	22	20	23	23
24	Portug	34	30	30	27	23	25	19	25	24
25	Belgium	25	31	31	24	17	19	21	27	25
26	Luxemb	5	11	11	7	3			21	26
27	Franciao	23	23	23	23	22	20	28	26	27
28	Bahrein									28
29	D.Korea	20	21	21	22	29	23	25	18	29
30	Írorsz	26	16	16	10	5	11	23	30	30
31	Malajz	10	9	9	16	25	30	30	29	31
32	Málta								19	32
33	Szlovén						31	26	31	33
34	Thaif.	14	18	18	30	31	33	37	32	34
35	Jordán				40	47	45	44	34	35
36	Litván						43	39	40	36
37	Görögo	39	48	48	41	34	36	31	35	37
38	Ciprus									38
39	Magyaro	46	46	46	38	26	28	29	33	39
40	Cseho.	35	32	32	39	32	37	36	39	40
41	Dél-afr	43	44	44	47	33	34	34	42	41
42	Tunézi							32	38	42
43	Szlovák		35	35	45	39	40	46	43	43
44	Lettor						47	43	37	44
45	Botswana							35	36	45
46	Kína	36	29	29	32	41	39	38	44	46
47	Olaszo	41	39	39	35	30	26	33	41	47
48	Mexikó	33	33	33	31	43	42	53	47	48
49	Mauríc				29	36	32	41	46	49
50	C.Rica	28	43	43	34	38	35	49	51	50
51	Trinid						38	42	49	51
52	Namíbia							47	52	52

M2-2a. táblázat

A hosszú távú gazdasági növekedési versenyképesség (WEF Growth Competitiveness Index -GCI) pontértékei										
Sor-szám	Országok a 2004. évi GCI nagyága szerinti sorrendben	Általunk használt jelzések		Területi és évközi népességi adatok (KSH Stat. Évkönyv 2002)		CIA World Factbook 2004 (Frissítés: 2005.01.05)		A growth competitiveness index (GCI)	GCI értéke a GDP-GCI trendből számítva	Relatív trend- eltérések a trend értékére vetítve
		Konti- nens	Ország- csoport	Terület (ekm ²)	Népesség (Mfő)	GDP Md\$/év	GDP/fő (e\$/fő/év)	Pontérték	Pontérték a trendből	GCI%
1	Svédország	E	D U	450,0	8,930	238	26,8	5,72	5,12	12
2	Dánia	E	D U	43,1	5,380	167	31,1	5,66	5,39	5
3	Nagy-Britannia	E	D U	244,1	59,000	1 666	27,7	5,30	5,17	2
4	Csehország	E	D A8	78,9	10,200	161	15,7	4,55	4,41	3
5	Magyarország	E	D A8	93,0	10,160	140	13,9	4,56	4,30	6
6	Szlovákia	E	D A8	49,0	5,380	72	13,3	4,43	4,26	4
7	Lengyelország	E	D A8	312,7	38,230	427	11,1	3,98	4,12	-3
8	Finnország	E	D € U	338,1	5,200	142	27,4	5,95	5,15	15
9	Németország	E	D € U	357,0	82,490	2 271	27,6	5,28	5,17	2
10	Hollandia	E	D € U	41,5	16,150	461	28,6	5,30	5,23	1
11	Luxemburg	E	D € U	2,6	0,450	25	55,1	4,95	6,92	-28
12	Franciaország	E	D € U	551,5	59,480	1 661	27,6	4,92	5,17	-5
13	Ausztria	E	D € U	83,9	8,050	245	30,0	5,20	5,32	-2
14	Írország	E	D € U	70,3	3,930	116	29,6	4,90	5,29	-7
15	Belgium	E	D € U	30,5	10,330	299	29,1	4,95	5,26	-6
16	Olaszország	E	D € U	301,3	57,030	1 550	26,7	4,27	5,11	-16
17	Spanyolország	E	D € U	506,0	40,550	886	22,0	5,00	4,81	4
18	Portugália	E	D € U	92,0	10,370	182	18,0	4,96	4,56	9
19	Görögország	E	D € U	132,0	11,000	214	20,0	4,56	4,68	-3
20	USA	AM	D	9 363,5	280,800	10 990	37,8	5,82	5,82	0
21	Kanada	AM	D	9 970,6	31,410	959	29,8	5,23	5,31	-1
22	Svájc	E	D	41,3	7,290	239	32,7	5,49	5,49	0
23	Norvégia	E	D	323,9	4,540	172	37,8	5,56	5,82	-4
24	Ausztrália	AuO	D	7 741,2	19,660	571	29,0	5,25	5,26	0
25	Izland	E	D	103,0	0,290	9	30,9	5,44	5,38	1
26	Dél-Korea	ÁZS	D	98,5	48,598	858	17,8	4,90	4,54	8
27	Új-Zéland	AuO	D	270,5	3,940	85	21,6	5,18	4,79	8
28	Mexikó	AM	D	1 958,2	101,850	941	9,0	4,17	3,98	5
29	Japán	ÁZS	D	377,8	127,400	3 582	28,2	5,48	5,21	5
30	Törökország	E	D	774,8	68,610	458	6,7	3,82	3,84	0
31	Észtország	E	A8	45,2	1,360	17	12,3	5,08	4,19	21
32	Szlovénia	E	A8	20,3	2,000	37	19,0	4,75	4,62	3
33	Lettország	E	A8	64,6	2,340	24	10,2	4,43	4,06	9
34	Litvánia	E	A8	65,3	3,470	41	11,4	4,57	4,14	10
35	Románia	E	A2	238,4	21,790	155	7,0	3,86	3,86	0
36	Bulgária	E	A2	111,0	7,870	57	7,6	3,98	3,90	2
37	Málta	E	A-	0,3	0,400	7	17,7	4,79	4,54	6
38	Szingapúr	ÁZS		0,7	4,170	109	23,7	5,56	4,92	13
39	Izrael	ÁZS		21,1	6,570	121	19,8	5,09	4,67	9
40	Tajvan	ÁZS		36,2	22,520	529	23,4	5,69	4,90	16
41	Hong Kong	ÁZS		1,1	6,855	213	28,8	5,06	5,24	-4
42	Malajzia	ÁZS		329,8	23,050	208	9,0	4,88	3,98	22
43	Chile	AM		756,6	15,590	155	9,9	5,01	4,04	24
44	Dél-afrikai Köztesaság	AF		1 221,0	44,330	457	10,7	4,53	4,09	11
45	Thaiföld	ÁZS		513,1	63,430	478	7,4	4,58	3,88	18
46	Brazília	AM		8 547,4	174,350	1 375	7,6	4,05	3,90	4
47	Tunézia	AF		163,6	9,850	68	6,9	4,51	3,85	17
48	Maurícius	AF		2,0	1,220	14	11,4	4,14	4,14	0
49	India	ÁZS		3 287,3	1 044,150	3 033	2,9	4,07	3,60	13
50	Jordánia	ÁZS		97,7	5,310	24	4,3	4,58	3,69	24

M2-2b. táblázat (folytatás)

A hosszú távú gazdasági növekedési versenyképesség (WEF Growth Competitiveness Index -GCI) pontértékei										
Sor-szám	Országok a 2004. évi GCI nagysága szerinti sorrendben	Általunk használt jelzések		Területi és évközi népességi adatok (KSH Stat. Évkönyv 2002)		CIA World Factbook 2004 (Frissítés: 2005.01.05)		A growth competitiveness index (GCI)	GCI értéke a GDP-GCI trendből számítva	Relatív trend- eltérések a trend értékére vetítve
		Konti- nens	Ország- csoport	Terület (ekm ²)	Népesség (Mfő)	GDP Md\$/év	GDP/fő (e\$/fő/év)	Pontérték	Pontérték a trendből	GCI%
51	Horvátország	E		56,5	4,660	47	10,6	3,94	4,09	-4
52	Costa-Rica	AM		51,1	4,200	35	9,1	4,12	3,99	3
53	Argentína	AM		2 780,4	37,940	436	11,2	3,54	4,12	-14
54	Kína	ÁZS		9 597,0	1 290,680	6 449	5,0	4,29	3,73	15
55	Trinidad és Tobago	AM		5,1	1,310	11	9,5	4,12	4,02	3
56	Jamaica	AM		11,0	2,630	11	3,9	3,82	3,66	4
57	Uruguay	AM		176,2	3,380	44	12,8	4,08	4,23	-3
58	Botswana	AF		581,7	1,660	14	9,0	4,30	3,98	8
59	Dominikai Köztársaság	AM		48,5	8,750	53	6,0	3,63	3,79	-4
60	Panama	AM		75,5	2,880	19	6,3	4,01	3,81	5
61	Namíbia	AF		824,3	1,820	14	7,2	4,11	3,87	6
62	Kolumbia	AM		1 138,9	43,820	263	6,3	3,84	3,81	1
63	Salvador	AM		21,0	6,520	31	4,8	4,10	3,72	10
64	Oroszország	E		17 075,4	145,540	1 282	8,9	3,68	3,98	-7
65	Marokkó	AF		446,6	29,300	128	4,0	4,06	3,67	11
66	Egyiptom	AF		1 001,4	70,940	295	4,0	3,88	3,67	6
67	Srí Lanka	ÁZS		65,6	19,210	74	3,7	3,57	3,65	-2
68	Vietnam	ÁZS		331,7	82,050	204	2,5	3,47	3,57	-3
69	Fülöp-szigetek	ÁZS		300,0	78,990	391	4,6	3,51	3,70	-5
70	Peru	AM		1 285,2	26,520	146	5,1	3,78	3,74	1
71	Tanzánia	AF		883,7	35,080	22	0,6	3,38	3,45	-2
72	Venezuela	AM		912,1	25,090	118	4,8	3,30	3,72	-11
73	Indonézia	ÁZS		1 904,6	217,610	759	3,2	3,72	3,62	3
74	Ghana	AF		238,5	21,340	44	2,2	3,78	3,55	6
75	Macedónia	E		25,7	2,050	14	6,7	3,34	3,84	-13
76	Pakisztán	ÁZS		796,1	147,660	318	2,1	3,17	3,55	-11
77	Szerbia és Montenegro	E		102,2	10,670	24	2,2	3,23	3,55	-9
78	Ukrajna	E		603,7	49,110	260	5,4	3,27	3,76	-13
79	Nigéria	AF		923,8	116,930	115	0,9	3,16	3,47	-9
80	Uganda	AF		241,0	23,200	36	1,4	3,41	3,50	-3
81	Gambia	AF		11,3	1,460	3	1,7	3,52	3,52	0
82	Kenya	AF		580,4	31,120	33	1,0	3,45	3,48	-1
83	Zambia	AF		752,6	9,550	9	0,8	3,36	3,46	-3
84	Guatemala	AM		108,9	12,000	57	4,1	3,38	3,67	-8
85	Algéria	AF		2 381,7	32,870	196	6,0	3,67	3,79	-3
86	Malawi	AF		118,5	11,470	7	0,6	3,24	3,45	-6
87	Ecuador	AM		283,6	13,110	46	3,3	3,18	3,62	-12
88	Bolívia	AM		1 098,6	8,710	21	2,4	3,09	3,56	-13
89	Paraguay	AM		406,8	5,780	28	4,7	2,99	3,71	-19
90	Madagaszkár	AF		587,0	16,850	13	0,8	3,11	3,46	-10
91	Banglades	ÁZS		144,0	133,660	259	1,9	2,84	3,53	-20
92	Nicaragua	AM		130,0	5,360	12	2,3	3,12	3,56	-12
93	Zimbabwe	AF		390,8	11,910	24	1,9	3,03	3,53	-14
94	Mali	AF		1 240,2	11,810	11	0,9	3,24	3,47	-7
95	Mozambik	AF		801,6	18,080	21	1,2	3,17	3,49	-9
96	Honduras	AM		112,1	6,830	18	2,6	3,10	3,58	-13
97	Angola	AF		1 246,7	13,530	20	1,9	2,72	3,53	-23
98	Etiópia	AF		1 104,3	67,670	47	0,7	2,93	3,46	-15
99	Csád	AF		1 284,0	8,100	11	1,2	2,50	3,49	-28

Networked Readiness Index (NRI) táblái és ábrái

M2-3a. táblázat

Forrás: http://www.weforum.org/pdf/Gcr/GITR_2003_2004/Framework_Chapter.pdf		A WEF 2003-04. évi hálózati felkészültség indexe (Networked Readiness Index - NRI) és összetevőinek pontszáma 102 országra												
Sor-szám	Országok	NRI	Környezet és összetevői				Felkészültség és összetevői				Használat és összetevői			
			piac	politika / szabályzás	infra-struktúra	egyén	vállalat	kormányzat	egyén	vállalat	kormányzat			
1	USA	5,50	5,17	4,76	5,20	5,55	5,95	5,89	6,34	5,62	5,39	4,63	6,02	5,51
2	Szinga	5,40	5,12	5,06	5,22	5,09	5,85	5,15	6,23	6,17	5,21	3,32	5,87	6,45
3	Finno.	5,23	4,98	4,59	5,74	4,62	6,07	5,98	6,49	5,72	4,63	4,19	5,20	4,51
4	Svédor	5,20	4,72	4,17	5,16	4,83	5,95	6,41	6,35	5,10	4,94	4,66	5,71	4,45
5	Dánia	5,19	4,61	3,82	5,20	4,80	5,81	6,05	6,02	5,37	5,15	4,98	5,44	5,05
6	Kanada	5,07	4,67	3,96	4,78	5,26	5,66	5,59	5,90	5,49	4,88	4,12	5,12	5,38
7	Svájc	5,06	4,93	4,09	5,21	5,48	5,44	5,56	6,22	4,55	4,82	5,40	5,42	3,64
8	Norvég	5,03	4,45	3,74	4,68	4,93	5,71	6,53	5,97	4,64	4,94	5,80	5,37	3,64
9	Ausztrália	4,88	4,56	3,57	5,15	4,95	5,56	5,71	5,88	5,09	4,53	3,59	5,85	4,16
10	Izland	4,88	4,84	3,56	5,33	5,61	5,28	5,63	5,62	4,60	4,52	4,40	5,32	3,84
11	Németo	4,85	4,42	3,76	4,84	4,65	5,50	5,21	5,94	5,36	4,62	4,75	4,69	4,43
12	Japán	4,80	4,34	4,28	4,34	4,42	5,51	5,44	6,15	4,92	4,56	4,12	5,20	4,36
13	Hollandia	4,79	4,46	3,93	5,03	4,43	5,36	5,48	5,75	4,85	4,53	5,44	4,75	3,42
14	Luxemb	4,76	4,64	4,27	5,17	4,48	4,96	5,04	5,19	4,65	4,67	6,00	4,62	3,40
15	UK	4,68	4,51	3,88	5,18	4,47	5,54	5,66	5,77	5,19	3,99	3,16	4,60	4,20
16	Izrael	4,64	4,54	4,30	4,93	4,38	5,06	5,07	5,37	4,75	4,30	3,03	5,40	4,49
17	Tajvan	4,62	4,66	4,29	4,88	4,83	5,25	5,26	5,40	5,10	3,95	2,53	4,50	4,83
18	HongKong	4,61	4,56	3,50	5,66	4,53	4,87	5,12	4,82	4,69	4,39	3,10	4,79	5,29
19	Franciao	4,60	4,27	3,74	4,44	4,63	5,66	5,53	5,89	5,57	3,87	2,85	4,45	4,29
20	D.Korea	4,60	4,34	3,61	4,56	4,85	5,24	5,18	5,28	5,25	4,22	3,56	4,62	4,48
21	Ausztria	4,56	4,30	3,61	4,81	4,49	5,32	5,47	5,55	4,95	4,07	3,53	4,37	4,32
22	Írorsz	4,55	4,28	4,37	4,57	3,89	5,24	5,19	5,39	5,14	4,13	3,54	4,67	4,17
23	Új-Zél	4,48	4,37	3,02	5,16	4,93	5,16	5,37	5,47	4,65	3,90	2,70	5,08	3,92
24	Belgium	4,43	4,11	3,75	4,36	4,23	5,16	5,29	5,78	4,41	4,02	4,07	4,36	3,64
25	Észto.	4,25	4,00	2,89	5,43	3,68	5,11	5,21	5,11	5,00	3,65	2,59	3,92	4,42
26	Malajz	4,19	3,95	3,25	4,46	4,14	4,86	4,43	4,68	5,46	3,78	2,29	4,48	4,56
27	Málta	4,15	3,87	2,89	4,78	3,94	4,70	4,74	4,63	4,72	3,90	3,26	4,14	4,29
28	Olaszo	4,07	3,89	3,35	4,17	4,15	4,91	5,13	4,89	4,72	3,41	2,49	4,15	3,59
29	Spanyol	4,01	3,86	3,29	4,37	3,91	5,00	5,01	5,28	4,71	3,17	2,06	4,04	3,41
30	Szlovén	3,99	3,60	2,87	4,04	3,90	4,90	4,99	5,22	4,51	3,47	3,30	4,02	3,08
31	Portug	3,94	3,89	3,04	4,54	4,10	4,65	4,70	4,88	4,38	3,29	2,51	3,96	3,40
32	Chile	3,94	3,85	3,04	4,82	3,69	4,73	4,45	4,89	4,86	3,24	1,97	4,18	3,58
33	Cseho.	3,80	3,66	2,94	4,21	3,84	4,68	4,79	4,70	4,53	3,06	2,08	4,11	3,00
34	Görögo	3,76	3,76	2,95	4,08	4,24	4,50	5,06	4,72	3,71	3,03	2,19	3,86	3,04
35	Lettor	3,74	3,61	3,03	4,43	3,39	4,63	5,08	4,63	4,19	2,99	1,98	3,86	3,11
36	Magyaro	3,74	3,60	3,00	4,09	3,72	4,53	4,81	4,69	4,10	3,10	2,35	3,71	3,22
37	Dél-af	3,72	3,68	2,82	4,67	3,55	4,33	3,97	4,72	4,31	3,15	1,32	4,40	3,72
38	Thaif.	3,72	3,57	3,16	4,30	3,25	4,59	4,47	4,57	4,74	3,00	1,21	4,05	3,76
39	Brazília	3,67	3,66	3,02	4,16	3,82	4,49	4,13	4,66	4,70	2,85	1,32	4,08	3,16
40	Tunézi	3,67	3,63	3,15	4,42	3,31	4,47	4,18	4,72	4,50	2,90	1,36	3,81	3,55
41	Szlovák	3,66	3,30	2,71	3,82	3,36	4,67	4,73	4,91	4,36	3,02	2,15	3,85	3,06
42	Litván	3,63	3,41	2,89	3,88	3,45	4,69	4,86	4,77	4,44	2,78	1,68	3,72	2,96
43	Mauríc	3,62	3,36	2,69	3,90	3,48	4,47	4,19	4,39	4,82	3,04	1,86	3,52	3,75
44	Mexikó	3,57	3,36	2,66	3,84	3,59	4,29	4,22	4,38	4,27	3,05	1,41	4,05	3,70
45	India	3,54	3,45	3,22	4,47	2,65	4,23	3,65	4,43	4,62	2,94	1,17	3,92	3,73
46	Jordán	3,53	3,56	2,78	4,56	3,35	4,19	4,21	4,62	3,73	2,83	1,17	3,69	3,64
47	Lengyel	3,51	3,31	2,82	3,90	3,20	4,44	4,62	4,46	4,25	2,78	1,81	3,88	2,67
48	Horváto.	3,48	3,22	2,62	3,41	3,62	4,42	4,52	4,34	4,40	2,79	1,50	3,97	2,89
49	C.Rica	3,46	3,37	2,88	3,89	3,34	4,14	4,37	4,19	3,85	2,87	1,90	4,01	2,69
50	Argentína	3,45	3,15	2,31	3,50	3,64	4,24	4,46	4,35	3,90	2,97	2,06	3,61	3,25
51	Kína	3,38	3,03	2,86	3,68	2,54	4,14	4,06	4,13	4,23	2,97	1,37	3,43	4,12

M2-3b. táblázat (folytatás)

Forrás: http://www.weforum.org/pdf/Gcr/GITR_2003_2004/Framework_Chapter.pdf		A WEF 2003-04. évi hálózati felkészültség indexe (Networked Readiness Index - NRI) és összetevőinek pontszáma 102 országra												
Sor-szám	Országok	NRI	Környezet és összetevői			Felkészültség és összetevői			Használat és összetevői					
			piac	politika / szabályzás	infra-struktúra	egyén	vállalat	kormányzat	egyén	vállalat	kormányzat			
52	Trinidad	3,37	3,36	2,65	4,08	3,34	3,98	4,39	3,98	3,57	2,76	1,73	3,77	2,79
53	Jamaica	3,36	3,20	2,44	4,05	3,12	4,11	4,12	4,25	3,95	2,78	1,50	3,32	3,51
54	Uruguay	3,35	3,25	2,24	3,93	3,59	4,18	4,53	4,31	3,70	2,63	2,02	3,27	2,59
55	Botswana	3,34	3,49	2,71	4,50	3,26	3,91	3,87	3,87	4,00	2,63	1,20	3,64	3,04
56	Törökó	3,32	3,14	2,64	3,58	3,20	4,05	4,16	4,25	3,74	2,76	1,23	3,72	3,33
57	Dom. Közt.	3,32	3,23	2,40	4,13	3,16	4,18	3,98	4,40	4,16	2,54	1,44	3,77	2,40
58	Panama	3,31	3,24	2,64	3,76	3,32	4,01	4,25	4,05	3,71	2,68	1,47	3,85	2,71
59	Namibia	3,28	3,62	2,44	4,16	4,27	3,81	3,76	4,02	3,64	2,41	1,19	3,50	2,55
60	Kolumb	3,28	3,02	2,45	3,83	2,80	4,34	4,25	4,34	4,44	2,48	1,22	3,39	2,82
61	Román	3,26	2,80	2,59	3,23	2,58	4,13	4,57	3,96	3,87	2,85	1,65	3,44	3,45
62	Salvador	3,22	3,07	2,09	4,21	2,91	4,08	3,96	4,25	4,02	2,52	1,25	3,55	2,76
63	Oroszo	3,19	2,82	2,78	3,02	2,64	4,26	4,92	4,61	3,26	2,49	1,48	3,17	2,84
64	Marokkó	3,19	3,07	2,60	3,68	2,93	3,87	3,68	4,43	3,49	2,63	1,12	3,50	3,27
65	Egyipt	3,19	3,08	2,77	3,72	2,76	3,86	3,91	4,10	3,57	2,62	1,11	3,39	3,37
66	Srí Lanka	3,15	2,99	2,66	3,79	2,51	3,98	3,96	4,04	3,93	2,49	1,04	3,46	2,97
67	Bulgária	3,15	2,88	2,39	3,28	2,97	4,06	4,62	3,95	3,61	2,50	1,80	3,00	2,71
68	Vietnam	3,13	2,80	2,91	3,43	2,06	3,93	3,90	3,85	4,03	2,67	1,10	3,69	3,22
69	Fülöp-sz	3,10	2,67	2,30	3,78	1,92	3,84	3,98	3,59	3,96	2,80	1,16	3,57	3,68
70	Peru	3,09	2,83	2,11	3,55	2,82	3,97	4,02	4,09	3,79	2,48	1,45	3,33	2,65
71	Tanzán	3,09	3,01	2,54	4,00	2,49	3,70	3,12	3,48	4,50	2,56	1,03	3,58	3,07
72	Venezu	3,09	2,75	2,19	2,97	3,09	4,02	4,12	4,07	3,86	2,49	1,43	3,58	2,47
73	Indonéz	3,06	2,92	2,72	3,64	2,40	3,91	3,94	4,09	3,69	2,35	1,07	2,99	3,00
74	Ghana	3,06	2,97	2,41	4,25	2,25	3,81	3,62	3,85	3,95	2,39	1,01	3,35	2,82
75	Macedón	3,05	3,11	2,32	3,42	3,60	3,80	4,34	3,95	3,12	2,23	1,28	2,99	2,43
76	Pakiszt	3,03	2,80	2,36	3,58	2,46	3,67	3,26	3,79	3,96	2,62	1,04	3,29	3,53
77	Szerb.M.	2,98	2,78	2,45	3,16	2,74	3,70	4,17	3,40	3,52	2,45	1,17	3,05	3,13
78	Ukrajna	2,96	2,53	2,45	2,84	2,29	4,08	4,73	3,88	3,64	2,26	1,27	2,98	2,52
79	Nigéria	2,92	2,82	2,50	3,75	2,20	3,49	3,20	3,56	3,71	2,47	1,02	3,59	2,79
80	Uganda	2,90	2,79	2,57	3,69	2,11	3,32	2,80	3,16	3,99	2,60	1,01	3,50	3,30
81	Szeneg	2,90	2,79	2,18	3,64	2,57	3,45	3,12	3,81	3,43	2,45	1,06	3,52	2,77
82	Gambia	2,85	2,85	2,01	4,47	2,07	3,23	2,53	3,61	3,54	2,47	1,06	3,28	3,08
83	Kamerun	2,82	2,62	2,46	3,30	2,08	3,61	3,51	3,26	4,07	2,24	1,08	3,01	2,62
84	Kenya	2,81	2,55	2,56	3,56	1,54	3,42	3,54	3,30	3,41	2,46	1,05	3,48	2,85
85	Zambia	2,80	2,59	2,15	3,90	1,72	3,54	3,54	3,46	3,62	2,27	1,02	3,04	2,74
86	Guatem	2,76	2,61	2,15	3,18	2,51	3,48	3,52	4,05	2,88	2,19	1,20	3,09	2,27
87	Algír	2,75	2,48	2,27	3,10	2,06	3,59	3,79	3,51	3,48	2,18	1,13	2,97	2,42
88	Malawi	2,71	2,58	2,21	4,07	1,45	3,42	3,19	3,61	3,46	2,15	1,01	3,00	2,44
89	Ecuador	2,68	2,57	2,09	3,15	2,46	3,19	3,65	3,25	2,69	2,27	1,25	3,05	2,53
90	Bolívia	2,66	2,60	1,87	3,34	2,59	3,46	3,98	3,48	2,92	1,93	1,12	2,65	2,02
91	Paraguay	2,62	2,53	1,82	3,27	2,51	3,42	3,84	3,42	2,99	1,91	1,13	2,66	1,94
92	Madaga	2,60	2,59	2,19	3,20	2,38	3,05	3,08	2,80	3,26	2,17	1,08	2,85	2,58
93	Banglades	2,57	2,57	2,18	3,28	2,24	3,00	3,19	2,84	2,97	2,14	1,01	3,03	2,37
94	Nicara	2,56	2,23	1,94	3,35	1,40	3,42	3,50	3,23	3,53	2,03	1,08	2,98	2,02
95	Zimbab	2,53	2,29	2,26	2,81	1,81	3,24	3,95	3,55	2,22	2,07	1,10	3,41	1,71
96	Mali	2,52	2,77	2,17	3,65	2,48	2,86	2,67	2,74	3,17	1,93	1,01	2,55	2,24
97	Mozamb	2,51	2,44	2,00	3,28	2,03	2,80	2,74	2,36	3,30	2,30	1,01	3,14	2,76
98	Honduras	2,41	2,29	2,02	3,20	1,67	2,97	3,66	2,92	2,33	1,97	1,07	2,86	1,99
99	Angola	2,32	2,00	1,75	2,95	1,30	2,95	3,49	2,87	2,49	2,01	1,02	2,79	2,23
100	Haiti	2,27	2,19	1,61	2,81	2,14	2,92	3,19	2,71	2,85	1,71	1,07	2,59	1,48
101	Etiópia	2,13	1,99	2,00	2,49	1,46	2,44	2,37	2,50	2,45	1,98	1,00	2,58	2,36
102	Csád	2,09	2,19	1,86	2,54	2,19	2,32	2,45	2,40	2,12	1,75	1,00	2,59	1,67

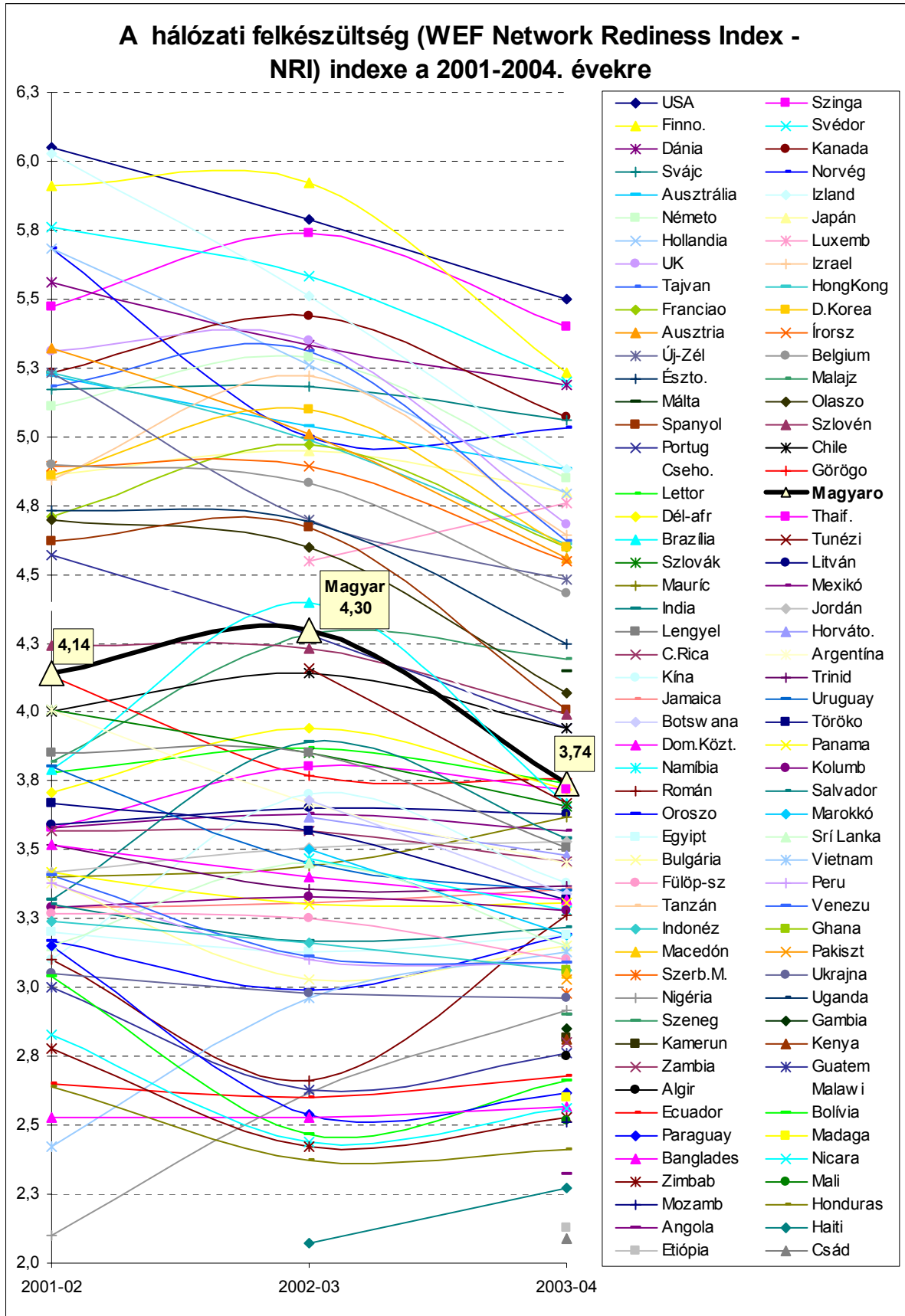
M2-4a. táblázat

		A WEF hálózati felkészültség indexe (Networked Readiness Index - NRI) és összetevői								
		A hálózati felkészültség indexe (NRI)			Környezet		Felkészültség		Használat	
Sor-szám	Országok	2001-02	2002-03	2003-04	2002-03	2003-04	2002-03	2003-04	2002-03	2003-04
1	USA	6,05	5,79	5,50	5,83	5,17	6,06	5,95	5,49	5,39
2	Szinga	5,47	5,74	5,40	5,22	5,12	6,41	5,85	5,58	5,21
3	Finno.	5,91	5,92	5,23	5,58	4,98	6,34	6,07	5,85	4,63
4	Svédor	5,76	5,58	5,20	5,26	4,72	5,95	5,95	5,53	4,94
5	Dánia	5,56	5,33	5,19	5,05	4,61	5,62	5,81	5,32	5,15
6	Kanada	5,23	5,44	5,07	5,3	4,67	5,87	5,66	5,17	4,88
7	Svájc	5,17	5,18	5,06	4,94	4,93	5,73	5,44	4,87	4,82
8	Norvég	5,68	5,00	5,03	4,78	4,45	5,29	5,71	4,94	4,94
9	Ausztrália	5,22	5,04	4,88	4,89	4,56	5,35	5,56	4,88	4,53
10	Izland	6,03	5,51	4,88	5,32	4,84	5,86	5,28	5,36	4,52
11	Németo	5,11	5,29	4,85	5,18	4,42	5,56	5,50	5,14	4,62
12	Japán	4,86	4,95	4,80	4,79	4,34	5,56	5,51	4,51	4,56
13	Hollandia	5,68	5,26	4,79	5,12	4,46	5,51	5,36	5,17	4,53
14	Luxemb		4,55	4,76	4,81	4,64	4,93	4,96	3,9	4,67
15	UK	5,31	5,35	4,68	5,24	4,51	5,72	5,54	5,08	3,99
16	Izrael	4,84	5,22	4,64	5,27	4,54	5,81	5,06	4,6	4,30
17	Tajvan	5,18	5,31	4,62	4,88	4,66	5,82	5,25	5,22	3,95
18	HongKong	5,23	4,99	4,61	4,71	4,56	5,46	4,87	4,8	4,39
19	Franciao	4,71	4,97	4,60	4,85	4,27	5,51	5,66	4,55	3,87
20	D.Korea	4,86	5,10	4,60	4,5	4,34	5,6	5,24	5,22	4,22
21	Ausztria	5,32	5,01	4,56	4,95	4,30	5,44	5,32	4,64	4,07
22	Irorsz	4,89	4,89	4,55	4,86	4,28	5,31	5,24	4,5	4,13
23	Új-Zél	5,23	4,70	4,48	4,66	4,37	5,12	5,16	4,32	3,90
24	Belgium	4,90	4,83	4,43	4,64	4,11	5,2	5,16	4,66	4,02
25	Észto.	4,73	4,69	4,25	4,28	4,00	5,29	5,11	4,51	3,65
26	Malajz	3,82	4,28	4,19	4,24	3,95	4,95	4,86	3,64	3,78
27	Málta			4,15		3,87		4,70		3,90
28	Olaszo	4,70	4,60	4,07	4,61	3,89	4,78	4,91	4,4	3,41
29	Spanyol	4,62	4,67	4,01	4,58	3,86	5,03	5,00	4,38	3,17
30	Szlovén	4,24	4,23	3,99	3,89	3,60	4,75	4,90	4,04	3,47
31	Portug	4,57	4,28	3,94	4,28	3,89	4,41	4,65	4,15	3,29
32	Chile	4,00	4,14	3,94	4,04	3,85	4,5	4,73	3,88	3,24
33	Cseho.	4,38	4,43	3,80	4,18	3,66	5,04	4,68	4,08	3,06
34	Görögo	4,13	3,77	3,76	3,79	3,76	4,13	4,50	3,39	3,03
35	Lettor	3,78	3,87	3,74	3,66	3,61	4,41	4,63	3,54	2,99
36	Magyaro	4,14	4,30	3,74	4,24	3,60	5,0	4,53	3,67	3,10
37	Dél-afr	3,71	3,94	3,72	3,86	3,68	4,23	4,33	3,73	3,15
38	Thaif.	3,58	3,80	3,72	3,68	3,57	4,49	4,59	3,24	3,00
39	Brazília	3,79	4,40	3,67	4,17	3,66	4,72	4,49	4,32	2,85
40	Tunézi		4,16	3,67	3,98	3,63	5,01	4,47	3,5	2,90
41	Szlovák	4,01	3,85	3,66	3,86	3,30	4,38	4,67	3,3	3,02
42	Litván	3,59	3,65	3,63	3,57	3,41	4,33	4,69	3,05	2,78
43	Mauríc	3,40	3,44	3,62	3,43	3,36	3,91	4,47	2,99	3,04
44	Mexikó	3,58	3,63	3,57	3,24	3,36	3,97	4,29	3,67	3,05
45	India	3,32	3,89	3,54	3,98	3,45	4,35	4,23	3,33	2,94
46	Jordán	3,42	3,51	3,53	3,64	3,56	3,95	4,19	2,93	2,83
47	Lengyel	3,85	3,85	3,51	3,56	3,31	4,2	4,44	3,79	2,78
48	Honváto.		3,62	3,48	3,52	3,22	4,02	4,42	3,33	2,79
49	C.Rica	3,57	3,57	3,46	3,3	3,37	4,23	4,14	3,18	2,87
50	Argentína	4,01	3,67	3,45	3,47	3,15	3,7	4,24	3,84	2,97
51	Kína	3,10	3,70	3,38	3,49	3,03	4,5	4,14	3,12	2,97

M2-4b. táblázat (folytatás)

		A WEF hálózati felkészültség indexe (Networked Readiness Index - NRI) és összetevői								
		A hálózati felkészültség indexe (NRI)			Környezet		Felkészültség		Használat	
Sor-szám	Országok	2001-02	2002-03	2003-04	2002-03	2003-04	2002-03	2003-04	2002-03	2003-04
52	Trinid	3,52	3,36	3,37	3,49	3,36	3,8	3,98	2,79	2,76
53	Jamaica	3,29	3,31	3,36	3,2	3,20	3,99	4,11	2,75	2,78
54	Uruguay	3,80	3,45	3,35	3,48	3,25	3,61	4,18	3,25	2,63
55	Botswana		3,68	3,34	3,66	3,49	4,16	3,91	3,22	2,63
56	Töröko	3,67	3,57	3,32	3,38	3,14	3,79	4,05	3,53	2,76
57	Dom.Közt.	3,52	3,40	3,32	3,56	3,23	3,88	4,18	2,76	2,54
58	Panama	3,42	3,30	3,31	3,22	3,24	3,71	4,01	2,98	2,68
59	Namibia		3,47	3,28	3,61	3,62	3,98	3,81	2,83	2,41
60	Kolumb	3,29	3,33	3,28	3,3	3,02	3,76	4,34	2,94	2,48
61	Román	3,10	2,66	3,26	2,75	2,80	3,35	4,13	1,88	2,85
62	Salvador	3,30	3,17	3,22	3,01	3,07	3,48	4,08	3,01	2,52
63	Oroszo	3,17	2,99	3,19	2,88	2,82	3,78	4,26	2,3	2,49
64	Marokkó		3,50	3,19	3,5	3,07	4,01	3,87	2,98	2,63
65	Egyipt	3,20	3,13	3,19	3,06	3,08	3,57	3,86	2,76	2,62
66	Srí Lanka	3,15	3,45	3,15	3,39	2,99	4,29	3,98	2,68	2,49
67	Bulgária	3,38	3,03	3,15	2,87	2,88	3,84	4,06	2,38	2,50
68	Vietnam	2,42	2,96	3,13	2,61	2,80	3,9	3,93	2,37	2,67
69	Fülöp-sz	3,27	3,25	3,10	3,33	2,67	3,43	3,84	2,99	2,80
70	Peru	3,38	3,10	3,09	2,95	2,83	3,5	3,97	2,85	2,48
71	Tanzán			3,09		3,01		3,70		2,56
72	Venezu	3,41	3,11	3,09	3,1	2,75	3,11	4,02	3,13	2,49
73	Indonéz	3,24	3,16	3,06	3,01	2,92	3,72	3,91	2,76	2,35
74	Ghana			3,06		2,97		3,81		2,39
75	Macedón			3,05		3,11		3,80		2,23
76	Pakiszt			3,03		2,80		3,67		2,62
77	Szerb.M.			2,98		2,78		3,70		2,45
78	Ukrajna	3,05	2,98	2,96	2,77	2,53	3,58	4,08	2,58	2,26
79	Nigéria	2,10	2,62	2,92	2,69	2,82	2,61	3,49	2,56	2,47
80	Uganda			2,90		2,79		3,32		2,60
81	Szeneg			2,90		2,79		3,45		2,45
82	Gambia			2,85		2,85		3,23		2,47
83	Kamerun			2,82		2,62		3,61		2,24
84	Kenya			2,81		2,55		3,42		2,46
85	Zambia			2,80		2,59		3,54		2,27
86	Guatem	3,00	2,63	2,76	2,55	2,61	2,89	3,48	2,45	2,19
87	Algir			2,75		2,48		3,59		2,18
88	Malawi			2,71		2,58		3,42		2,15
89	Ecuador	2,65	2,60	2,68	2,32	2,57	2,85	3,19	2,62	2,27
90	Bolívia	3,04	2,47	2,66	2,41	2,60	2,62	3,46	2,38	1,93
91	Paraguay	3,15	2,54	2,62	2,28	2,53	2,85	3,42	2,5	1,91
92	Madaga			2,60		2,59		3,05		2,17
93	Banglades	2,53	2,53	2,57	2,37	2,57	2,81	3,00	2,4	2,14
94	Nicara	2,83	2,44	2,56	2,19	2,23	2,62	3,42	2,5	2,03
95	Zimbab	2,78	2,42	2,53	2,41	2,29	2,87	3,24	1,97	2,07
96	Mali			2,52		2,77		2,86		1,93
97	Mozamb			2,51		2,44		2,80		2,30
98	Honduras	2,64	2,37	2,41	2,2	2,29	2,66	2,97	2,25	1,97
99	Angola			2,32		2,00		2,95		2,01
100	Haiti		2,07	2,27	1,83	2,19	2,19	2,92	2,19	1,71
101	Etiópia			2,13		1,99		2,44		1,98
102	Csád			2,09		2,19		2,32		1,75

M2-1. ábra

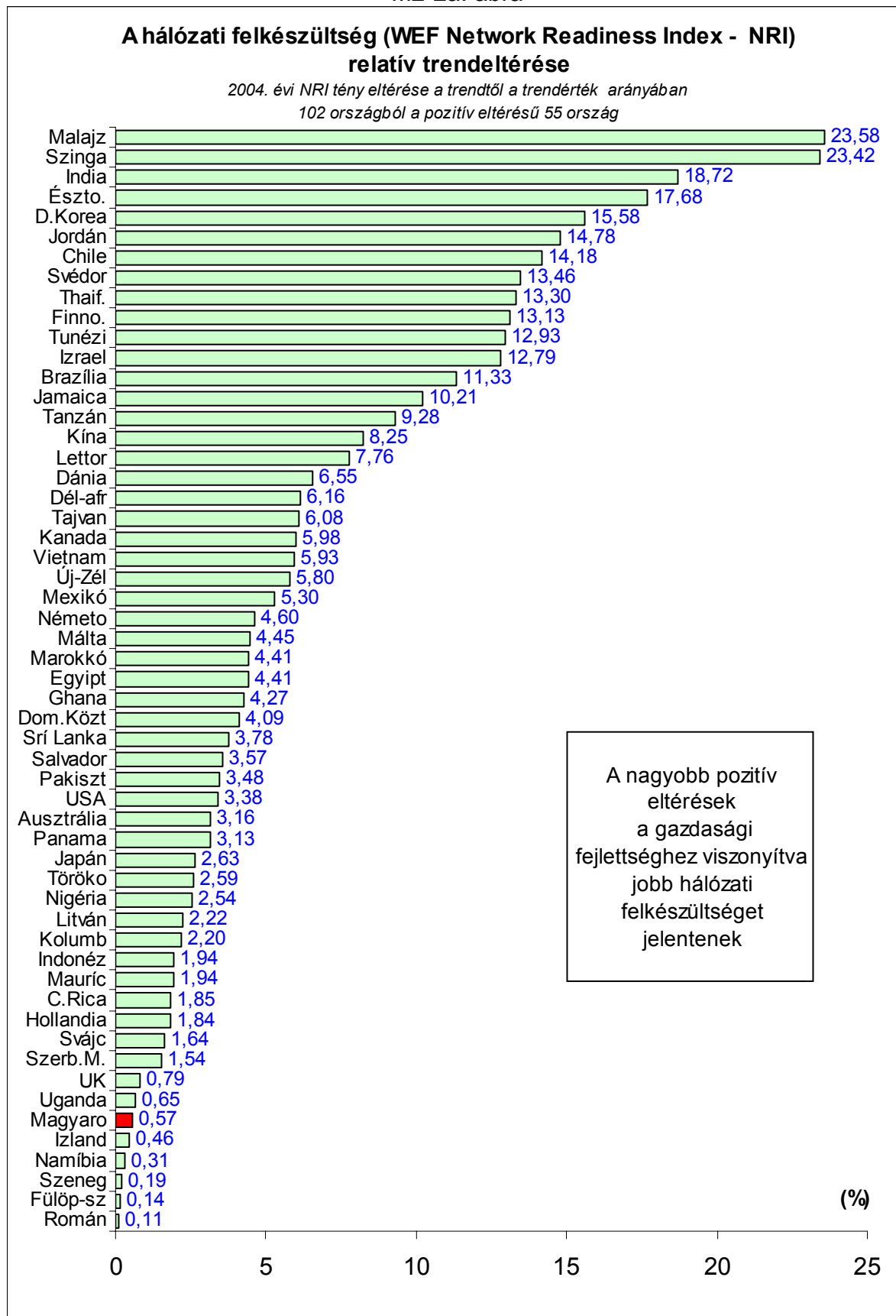
M2-5a. táblázat

A hálózati felkészültség (WEF Network Rediness Index - NRI) pontértékei nagyság szerinti sorrendben a 2004. évre										
Alapadatok az országokra		Általunk használt jelzések		Területi és évközi népségi adatok (KSH Stat. Évkönyv 2002)		CIA World Factbook 2004 (Frissítés: 2005.01.05)		A network readiness index pontérték (NRI) az EU alapján	NRI értéke a GDP-NRI trendből számítva	Relatív trend-eltérések a trend értékére vetítve
Sorszám	Országok	Kontinens	Ország-csoport	Terület (ekm ²)	Népség (Mfő)	GDP Md\$/év	GDP/fő (e\$/fő/év)	NRI 2004 pont	NRI trend 2004 pont	NRI%
1	USA	AM	D	9 363,5	280,800	10 990	37,8	5,50	5,32	3
2	Szingapúr	ÁZS		0,7	4,170	109	23,7	5,40	4,38	23
3	Finnország	E	D € U	338,1	5,200	142	27,4	5,23	4,62	13
4	Svédország	E	D U	450,0	8,930	238	26,8	5,20	4,58	13
5	Dánia	E	D U	43,1	5,380	167	31,1	5,19	4,87	7
6	Kanada	AM	D	9 970,6	31,410	959	29,8	5,07	4,78	6
7	Svájc	E	D	41,3	7,290	239	32,7	5,06	4,98	2
8	Norvégia	E	D	323,9	4,540	172	37,8	5,03	5,32	-5
9	Ausztrália	AuO	D	7 741,2	19,660	571	29,0	4,88	4,73	3
10	Izland	E	D	103,0	0,290	9	30,9	4,88	4,86	0
11	Németország	E	D € U	357,0	82,490	2 271	27,6	4,85	4,64	5
12	Japán	ÁZS	D	377,8	127,400	3 582	28,2	4,80	4,68	3
13	Hollandia	E	D € U	41,5	16,150	461	28,6	4,79	4,70	2
14	Luxemburg	E	D € U	2,6	0,450	25	55,1	4,76	6,48	-27
15	Nagy-Britannia	E	D U	244,1	59,000	1 666	27,7	4,68	4,64	1
16	Izrael	ÁZS		21,1	6,570	121	19,8	4,64	4,11	13
17	Tajvan	ÁZS		36,2	22,520	529	23,4	4,62	4,36	6
18	Hong Kong	ÁZS		1,1	6,855	213	28,8	4,61	4,72	-2
19	Franciaország	E	D € U	551,5	59,480	1 661	27,6	4,60	4,64	-1
20	Dél-Korea	ÁZS	D	98,5	48,598	858	17,8	4,60	3,98	16
21	Ausztria	E	D € U	83,9	8,050	245	30,0	4,56	4,80	-5
22	Írország	E	D € U	70,3	3,930	116	29,6	4,55	4,77	-5
23	Új-Zéland	AuO	D	270,5	3,940	85	21,6	4,48	4,23	6
24	Belgium	E	D € U	30,5	10,330	299	29,1	4,43	4,74	-6
25	Észtország	E	A8	45,2	1,360	17	12,3	4,25	3,61	18
26	Malajzia	ÁZS		329,8	23,050	208	9,0	4,19	3,39	24
27	Málta	E	A-	0,3	0,400	7	17,7	4,15	3,97	4
28	Olaszország	E	D € U	301,3	57,030	1 550	26,7	4,07	4,58	-11
29	Spanyolország	E	D € U	506,0	40,550	886	22,0	4,01	4,26	-6
30	Szlovénia	E	A8	20,3	2,000	37	19,0	3,99	4,06	-2
31	Portugália	E	D € U	92,0	10,370	182	18,0	3,94	3,99	-1
32	Chile	AM		756,6	15,590	155	9,9	3,94	3,45	14
33	Csehország	E	D A8	78,9	10,200	161	15,7	3,80	3,84	-1
34	Görögország	E	D € U	132,0	11,000	214	20,0	3,76	4,13	-9
35	Lettország	E	A8	64,6	2,340	24	10,2	3,74	3,47	8
36	Magyarország	E	D A8	93,0	10,160	140	13,9	3,74	3,72	1
37	Dél-afrikai Köztársaság	AF		1 221,0	44,330	457	10,7	3,72	3,50	6
38	Thaiföld	ÁZS		513,1	63,430	478	7,4	3,72	3,28	13
39	Brazília	AM		8 547,4	174,350	1 375	7,6	3,67	3,30	11
40	Tunézia	AF		163,6	9,850	68	6,9	3,67	3,25	13
41	Szlovákia	E	D A8	49,0	5,380	72	13,3	3,66	3,68	-1
42	Litvánia	E	A8	65,3	3,470	41	11,4	3,63	3,55	2
43	Maurícius	AF		2,0	1,220	14	11,4	3,62	3,55	2
44	Mexikó	AM	D	1 958,2	101,850	941	9,0	3,57	3,39	5
45	India	ÁZS		3 287,3	1 044,150	3 033	2,9	3,54	2,98	19
46	Jordánia	ÁZS		97,7	5,310	24	4,3	3,53	3,08	15
47	Lengyelország	E	D A8	312,7	38,230	427	11,1	3,51	3,53	-1
48	Honvátország	E		56,5	4,660	47	10,6	3,48	3,50	-1
49	Costa-Rica	AM		51,1	4,200	35	9,1	3,46	3,40	2
50	Argentína	AM		2 780,4	37,940	436	11,2	3,45	3,54	-2
51	Kína	ÁZS		9 597,0	1 290,680	6 449	5,0	3,38	3,12	8

M2-5b. táblázat (folytatás)

A hálózati felkészültség (WEF Network Rediness Index - NRI) pontértékei nagyság szerinti sorrendben a 2004. évre										
Alapadatok az országokra		Általunk használt jelzések		Területi és évközi népességi adatok (KSH Stat. Évkönyv 2002)		CIA World Factbook 2004 (Frissítés: 2005.01.05)		A network readiness index pontérték (NRI) az EUI alapján	NRI értéke a GDP-NRI trendből számítva	Relatív trend-eltérések a trend értékére vetítve
Sorszám	Országok	Kontinens	Ország-csoport	Terület (ekm ²)	Népesség (Mfő)	GDP Md\$/év	GDP/fő (e\$/fő/év)	NRI 2004 pont	NRI trend 2004 pont	NRI%
52	Trinidad és Tobago	AM		5,1	1,310	11	9,5	3,37	3,42	-2
53	Jamaica	AM		11,0	2,630	11	3,9	3,36	3,05	10
54	Uruguay	AM		176,2	3,380	44	12,8	3,35	3,65	-8
55	Botswana	AF		581,7	1,660	14	9,0	3,34	3,39	-1
56	Törökország	E	D	774,8	68,610	458	6,7	3,32	3,24	3
57	Dominikai Köztársaság	AM		48,5	8,750	53	6,0	3,32	3,19	4
58	Panama	AM		75,5	2,880	19	6,3	3,31	3,21	3
59	Namibia	AF		824,3	1,820	14	7,2	3,28	3,27	0
60	Kolumbia	AM		1 138,9	43,820	263	6,3	3,28	3,21	2
61	Románia	E	A2	238,4	21,790	155	7,0	3,26	3,26	0
62	Salvador	AM		21,0	6,520	31	4,8	3,22	3,11	4
63	Oroszország	E		17 075,4	145,540	1 282	8,9	3,19	3,38	-6
64	Marokkó	AF		446,6	29,300	128	4,0	3,19	3,06	4
65	Egyiptom	AF		1 001,4	70,940	295	4,0	3,19	3,06	4
66	Srí Lanka	ÁZS		65,6	19,210	74	3,7	3,15	3,04	4
67	Bulgária	E	A2	111,0	7,870	57	7,6	3,15	3,30	-4
68	Vietnam	ÁZS		331,7	82,050	204	2,5	3,13	2,95	6
69	Fülöp-szigetek	ÁZS		300,0	78,990	391	4,6	3,10	3,10	0
70	Peru	AM		1 285,2	26,520	146	5,1	3,09	3,13	-1
71	Tanzánia	AF		883,7	35,080	22	0,6	3,09	2,83	9
72	Venezuela	AM		912,1	25,090	118	4,8	3,09	3,11	-1
73	Indonézia	ÁZS		1 904,6	217,610	759	3,2	3,06	3,00	2
74	Ghana	AF		238,5	21,340	44	2,2	3,06	2,93	4
75	Macedónia	E		25,7	2,050	14	6,7	3,05	3,24	-6
76	Pakisztán	ÁZS		796,1	147,660	318	2,1	3,03	2,93	3
77	Szerbia és Montenegró	E		102,2	10,670	24	2,2	2,98	2,93	2
78	Ukrajna	E		603,7	49,110	260	5,4	2,96	3,15	-6
79	Nigéria	AF		923,8	116,930	115	0,9	2,92	2,85	3
80	Uganda	AF		241,0	23,200	36	1,4	2,90	2,88	1
81	Szenegál	AF		196,7	9,980	17	1,6	2,90	2,89	0
82	Gambia	AF		11,3	1,460	3	1,7	2,85	2,90	-2
83	Kamerun	AF		475,4	15,880	28	1,8	2,82	2,91	-3
84	Kenya	AF		580,4	31,120	33	1,0	2,81	2,85	-2
85	Zambia	AF		752,6	9,550	9	0,8	2,80	2,84	-1
86	Guatemala	AM		108,9	12,000	57	4,1	2,76	3,06	-10
87	Algéria	AF		2 381,7	32,870	196	6,0	2,75	3,19	-14
88	Malawi	AF		118,5	11,470	7	0,6	2,71	2,83	-4
89	Ecuador	AM		283,6	13,110	46	3,3	2,68	3,01	-11
90	Bolívia	AM		1 098,6	8,710	21	2,4	2,66	2,95	-10
91	Paraguay	AM		406,8	5,780	28	4,7	2,62	3,10	-16
92	Madagaszkár	AF		587,0	16,850	13	0,8	2,60	2,84	-8
93	Banglades	ÁZS		144,0	133,660	259	1,9	2,57	2,91	-12
94	Nicaragua	AM		130,0	5,360	12	2,3	2,56	2,94	-13
95	Zimbabwe	AF		390,8	11,910	24	1,9	2,53	2,91	-13
96	Mali	AF		1 240,2	11,810	11	0,9	2,52	2,85	-12
97	Mozambik	AF		801,6	18,080	21	1,2	2,51	2,87	-12
98	Honduras	AM		112,1	6,830	18	2,6	2,41	2,96	-19
99	Angola	AF		1 246,7	13,530	20	1,9	2,32	2,91	-20
100	Haiti	AM		27,8	8,500	12	1,6	2,27	2,89	-22
101	Etiópia	AF		1 104,3	67,670	47	0,7	2,13	2,83	-25
102	Csád	AF		1 284,0	8,100	11	1,2	2,09	2,87	-27

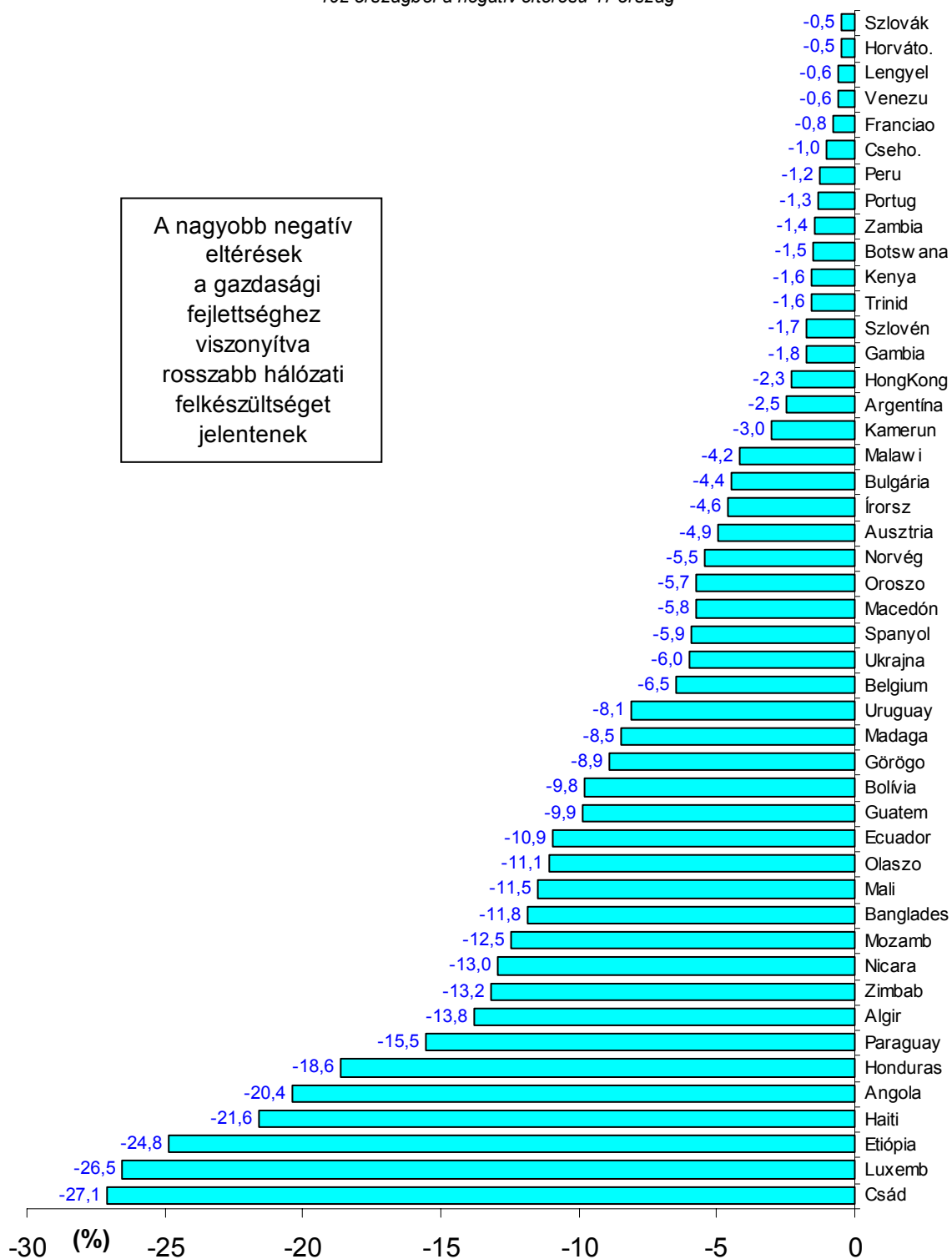
M2-2a. ábra

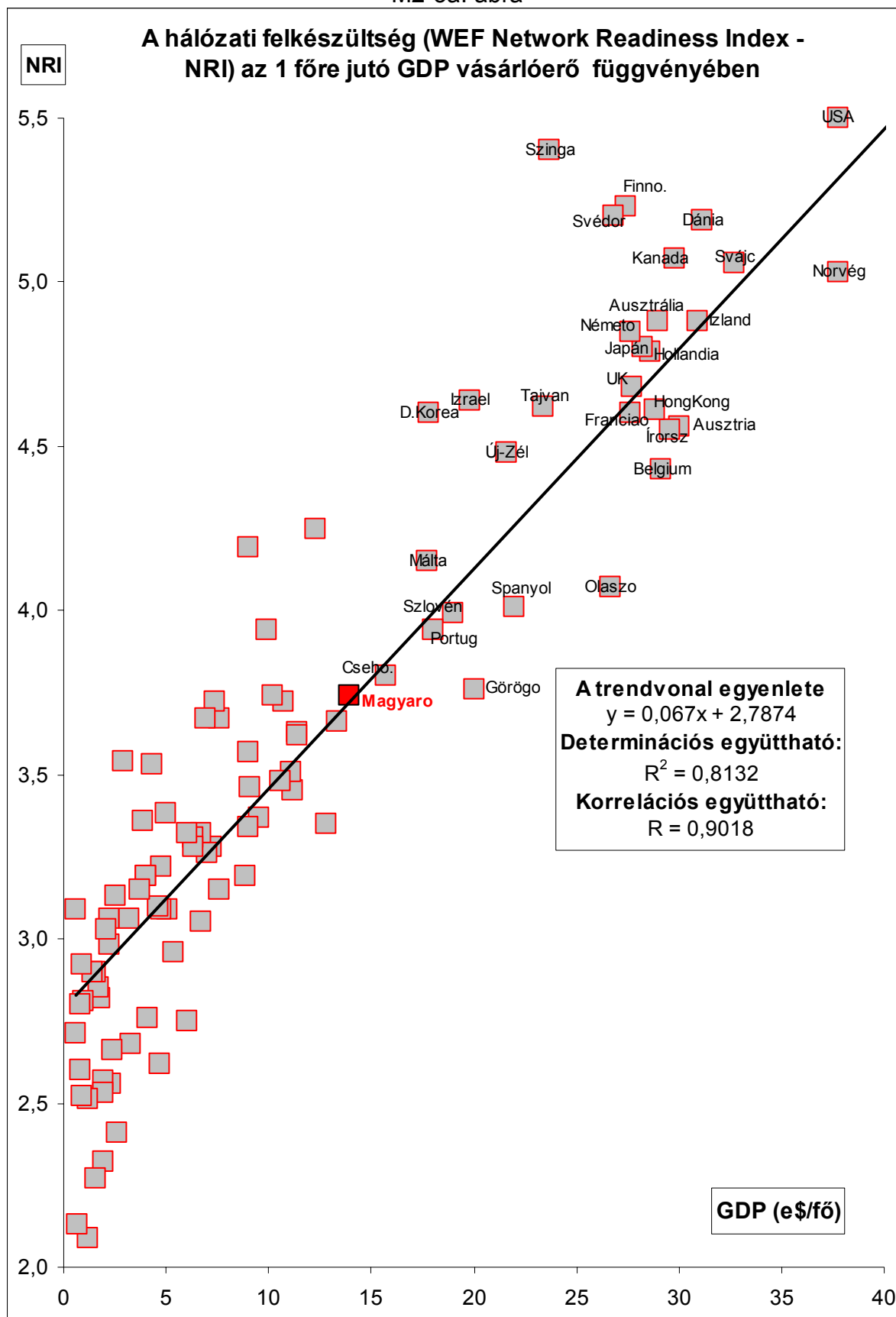
M2-2b. ábra

A hálózati felkészültség (WEF Network Readiness Index - NRI) relatív trendeltérése

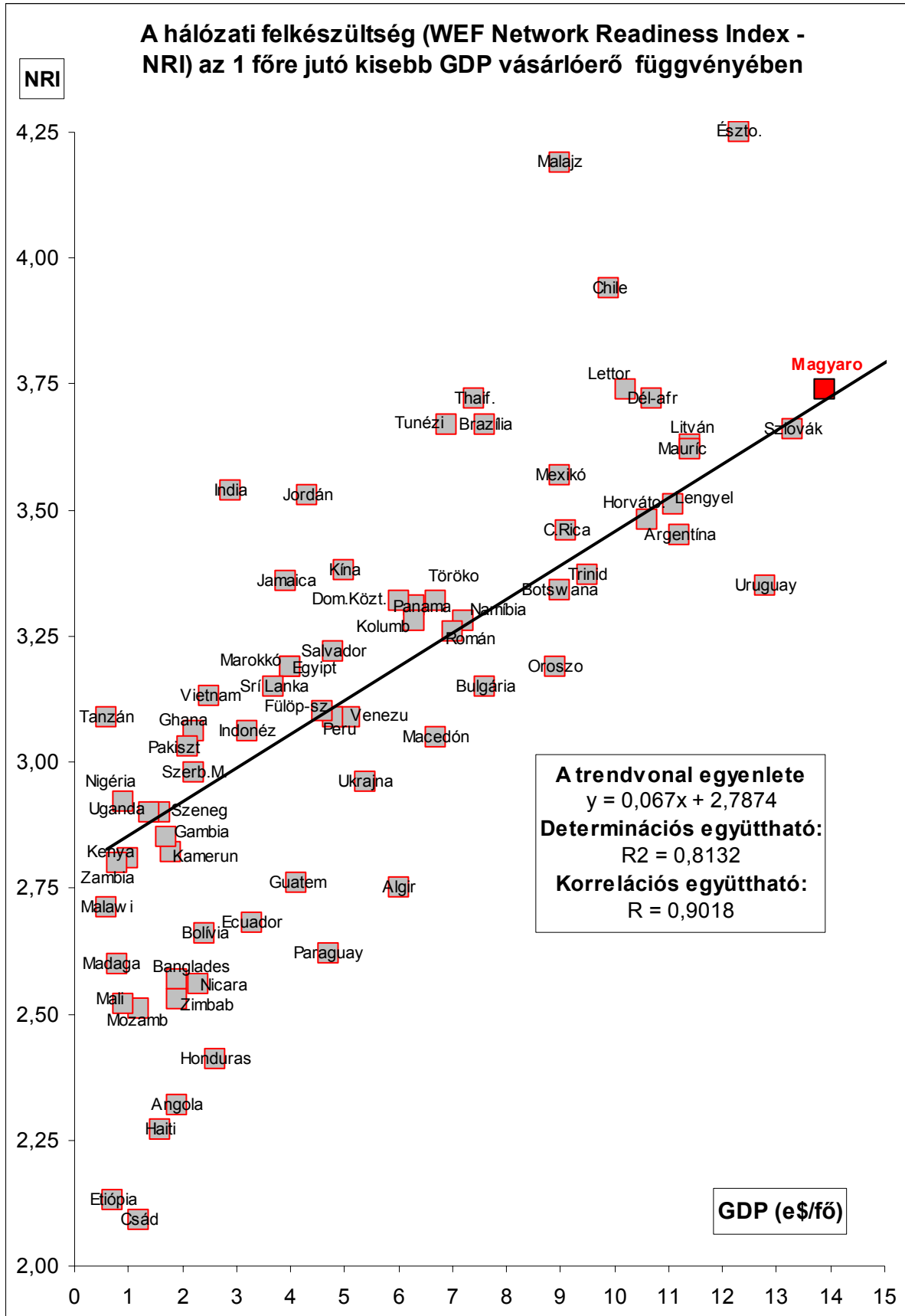
2004. évi NRI tény eltérése a trendtől a trendérték arányában
102 országból a negatív eltérésű 47 ország

M2-3a. ábra

M2-4a. ábra

IRODALOMJEGYZÉK

Könyvek és cikkek

1. Balassa, Bela, Gerado M. Bueno, Pedro-Pablo Kuczynski, and Mario Henrique Simonsen (1986): *Toward Renewed Economic Growth in Latin America*. Mexico City: El Colégio de Mexico; Rio de Janeiro: Fundação Getúlio Vargas. Washington: Institute for International Economics.
2. Block, W., ed. (1991): *Economic Freedom: Toward a Theory of Measurement*. Vancouver, B.C., Canada: The Fraser Institute.
3. Bogár László: *Magyarország és a globalizáció*. Bp. Osiris, 2003.
4. Decosterd, C.; Garelli, S.; Hediger, M.; Linard de Guertechin, M.; and Travers, C. (1996): *The World Competitiveness Yearbook 1996*. Lausanne, Switzerland: International Institute for Management Development.
5. Easton, S. T., and Walker, M.A., eds. (1992): *Rating Global Economic Freedom*. Vancouver, B.C., Canada: The Fraser Institute.
6. Johnson, B.T., and Schaefer, B.D. (1997): "Restructuring and Reforming the Foreign Aid Programs." In *Mandate for Leadership IV*. Washington, D.C.: The Heritage Foundation.
7. Krugman, P. (1994): "Competitiveness: A Dangerous Obsession." *Foreign Affairs* 94: 28-44.
8. Kuznets, S. (1955): "Economic Growth and Income Inequality." *American Economic Review* 45: 1-28.
9. Mary Anastasia O'Grady, "Hail Estonia!" *Wall Street Journal*, 1/4/05;
10. Matolcsy György: *Amerikai birodalom. A jövő forгатókönyvei. Válasz Könyvkiadó, Bp. 2004.*
11. Samuelson, Paul A. – Nordhaus, William D. (1998): *Economics*. (Magyar megjelenés: *Közgazdaságtan. KJK-Kerszöv, Bp. 2000*).
12. Schwab, K.; Smadja, C.; Hu, F.; Levinson, M.; Erskine, B.; Li, Y.; Sachs, J.D.; Warner, A.M.; and Knobel, L. (1996): *The Global Competitiveness Report 1996*. Geneva, Switzerland: World Economic Forum.
13. Sebestyén Tibor (1999): *A gazdasági mérés globalizációja*. In: Matolcsy György [szerk.] *Növekedés és globalizáció*. Kairosz Kiadó/Növekedéskutató. Budapest, 174-217. old.
14. Veenhoven, Ruut (1996): *Happy life-expectancy. A comprehensive measure of quality-of-life in nations*. *Social Indicators Research*, 1996, vol. 39, 1-58.
15. Veenhoven, Ruut, Kalmijn Wim (2005): *'Inequality-adjusted happiness in nations. Egalitarianism and Utilitarianism Married in a New Index of Societal Performance*. *Journal of Happiness Studies*, vol. 5.
16. Vörös Miklós: *Bevezetés: "Utolérni és túlszárnyalni"*. In: *Életmód, ideológia, háztartás a fogyasztáskutatás politikuma az államszocializmus korszakában*. <http://www.c3.hu/scripta/scripta0/replika/26/voros.htm>
17. Williamson, John (editor) (1990): *What Washington Means by Policy Reform*. (Chapter 2: from *Latin American Adjustment: How Much Has Happened*). Institute for International Economics, April 1990. <http://www.iie.com/publications/papers/williamson1102-2.htm> (Updated November 2002).

Lopez Claros Augusto: Chief Economist and Director, Global Competitiveness Programme, World Economic Forum

Personal Profile:

Degree in Mathematical Statistics, Cambridge University;
PhD in Economics, Duke University.

Formerly:

- Professor, University of Chile, Santiago;
- 1992-95, Resident Representative, International Monetary Fund, Russian Federation;
- Executive Director and Senior International Economist, Lehman Brothers, London.

Author of numerous articles on international economic issues, including:

- The Search for Efficiency in the Adjustment Process: Spain in the 1980s;
- The European Monetary System: Developments and Perspectives (co-author);
- Fiscal Policy Issues During the Transition in Russia;
- Ten Years of Russian Economic Reform;
- Reforming the IMF, and many others.

Interests:

- the role of interdependence and cooperation in the emergence of global institutions;
- elements of a successful approach to economic development;
- aspects of management of the globalization process.